

ELSZÁMOLVA

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIYATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 106. SZÁM.

Debrecen, 1938 május 12 csütörtök

ARA: 12 FILLÉR

Egy levél

A „Debreczen” mai számában olvastam Domokos Gábor kálváriáját. Az édesapámtól kaptam tíz pengőt jutalmul a gimnázium VIII. osztályának sikeres elvégzéséért. Nemesebb célra nem tudnám fordítani, mint egy sokgyermekes, hadviselt magyar család felsegítésére.

Szolgáljon ez a pár fillér alapjául egy megépítendő háznak, amit Debrecennek, ennek a legmagyarabb városnak társadalma épített egy sokgyermekes család számára.

Kiváló tisztelettel
ifj. vitéz Huszár Endre,
a debreceni ref. gimnázium
VIII. oszt. tanulója.

Csodálkozik talán az olvasó, mikor a mai „világrengető” események, nagy jelentőségű kül- és belpolitikai fordulatok idején ezt az egyszerű levelet tesszük ide lapunk vezető helyére. Tesszük ezt azért, mert szimbólumot látunk benne. A mai tülekedésben, türelmetlenségben, elfajult belső harcok idején, vigasztalatlan nehéz helyzetben, mint valami reménysugár tűnik fel ennek a nemes intenciójú egyszerű levélnek minden sora. Reménysugár arra, hogy az utánunk következő, a most felnövő generáció hogy gondolkodik, hogy érez és milyen érzéseknek ad kifejezést. Tessék csak megfigyelni, milyen egész más ez a hang, ez az érzés, mint ami ma a felszínen uralkodik. Mennyire különbözik attól a hangtól, mely ma szerephez jut a fórumon. Igen, ifj. vitéz Huszár Endre, ez a nyolcadikos gimnázista, merjük állítani, példát mutat a nagyoknak, kicsinyeknek egyaránt. A gimnázista lelkét ad a szociális gondoskodásból, a magyar szolidaritás érzéséből. Ezt a lelkét meg kell tanulni mindnyájunknak, felnőtteknek. Meg kell tanulni és vizsgáznunk kell ebből a tantárgyból a felnőtteknek.

Mert kiáltó példa Domokos Gábor kálváriája. Ez a hadviselt ember, ki a világháborúban derekasan teljesítette kötelességét, öt gyermekével hetek óta uccákon, tereken tölti éjszakáit. Nem jut számukra egy arasznyi fedél, mely megvédené a hűvös tavaszi időjárás ellen. Nincs munkája, sem lakása. Munkát nem vár, mert még mindig nagy a munkanélküliség, lakást nem kap, mert nagy családoknak, pláne ha földhözragadt szegények, nem jut lakás.

Pedig szociális jelszavaktól hangos a mai magyar élet. A család-velelemről szép jelszavakat hallunk. És íme, hét magyar élet penészedik a nyirkos tavaszi éjszakákban hajlék nélkül a szabadban. Pedig ez csak egy eset. Aki nyitott szemmel jár sok párját is találja a Domokos Györgyök kálvá-

Nagy vita az egyházkerületben a főjegyzői választást kísérő jelenségekről

— Tudósítás a 3., 4., 5. oldalon. —

Cáfolják a kormány- változásról szóló híreket Erélyes kormányintézkedések várhatók

A politikai helyzetben határozottan tisztulási folyamat indult meg. *Elementáris erővel tör fel a kívánság, hogy véget kell vetni az izgatásnak, lázításnak és a felelőtlen izgatónak el kell tűnni a magyar életből.* De joggal felmerül az a kívánság is, hogy meg kell szűnnie annak az *élfarcos rendszernek is, mely a vidéken teljesen felelőtlenül minden téren befolyást igyekszik magának szerezni.* Példáit látjuk annak, hogy bizonyos élfarcosok még mindig *jogtalan cselekményekkel és politikai üldözésekkel izgatják a közvéleményt,* anélkül, hogy őket felelősségre lehetne vonni. Most, mikor általános tisztulási folyamat kezdődik, helyénvaló, hogy a közélet eme kinövésére is ráterjedjen a figyelem és ne törtéhesen meg, hogy felelőtlen *élfarcosok* semmiféle törvényben nem szabályozott jogkört vindikálhassanak maguknak, irritálják a közhangulatot, mely bekére vágyik.

Alább adjuk a politikai eseményekről szóló fővárosi híreket.

Kombinációk és cáfolat

Politikai körökben különböző híreket janszíroztak kormányváltásról, bizonyos személyi változásokról. Erősen tartotta magát az a hír, hogy *Imrédy Béla* közgazdasági miniszter személye áll előter-

ben, aki a kombinációk szerint átvénné a kormány vezetését. Mint új belügyminisztert, *Keresztes Fischer* Ferencet emlegették. Tudni vélték, hogy *Kánya Kálmán* magas korára való tekintettel szintén megválna és helyére báró *Apor Gábor*, vagy *Bárdossy László* kerülne. Szóba került *Sztranyavszky Sándor* neve is, amit azzal támasztottak alá, hogy *Sztranyavszky Sándor* szerdán hosszasan tanácskozott a miniszterelnökkel. Mind-ezen kombinációkat azonban nyomban követte a cáfolat, mely így szól:

Az MTI *mnkatársa* kérdést intézett beavatott helyhez azokra a politikai hírekre vonatkozólag, amelyek a felsőház és a képviselőház folyosóin egyeseket foglalkoztattak. Kijelentették az MTI-nek, hogy valótlan a részleges kormányválság híre. Minthogy nem tekinthetők hiteltérdemlőknek azok az egymásnak ellentmondó kombinációk sem, amelyeket a délutáni lapok a legkülönbözőbb nevekhez fűznek, ezekkel a hírekkel beavatott helyen egyáltalán nem tartják szükségesnek még csak foglalkozni sem.

A felsőházi tagok mozgalma

Mint már jelentettük, a felsőházi tagok nagy csoportja, közel százan, mozgalmat indítottak, amelynek az a célja, hogy a kormány a *legerélyesebb eszközökkel törje le a rendbontókat, akik most már egyre vakmerőbben az ország bekéjének felborítására törnek.*

Ennek a véleménynek csaknem kivétel nélkül hangot adtak azok a felsőházi tagok, akik tegnap a választójogi javaslat tárgyalása során felszóltak. Több mint nyolcvanán írták alá azt az ívet, amely határozati javaslat vagy *ünnepélyes deklaráció formájában követeli az erősköz politikáját a kormányzattól.*

Tegnap este a Britannia szálló éttermében ültek össze ennek az ívnek az aláírói és itt értesültek annak a tanácskozásnak részleteiről, amely tegnap délután — mint jelentettük — *Darányi Kálmán miniszterelnök és gróf Károlyi Gyula* között folyt le.

Gróf *Károlyi Gyula* ismertette a miniszterelnökkel a felsőház hangulatát és beszámolt annak a mozgalomnak a lényegéről, amely *rendet, békét és nyugalmat követel az országban és ennek biztosítását a kormánytól várja.* Mint a tegnap esti vaosorán résztvevő felsőházi tagok egymásközt megállapították, a *Darányi—Károlyi*

riájának.

Ezért nem győzzük hangoztatni, hogy a szociális kérdések megoldása kellene, hogy irányítsa az egész magyar közéletet. A kormányzattól nem lehet megtagadni annak elismerését, hogy teteles intézkedésekkel igyekszik segíteni. De kötelességei vannak ez-irányban minden közületnek, első-sorban a városnak, sőt magának a társadalomnak. Ifj. vitéz Huszár Endre a maga részéről megteszi azt, amit társadalmi kötelességnek ismerünk. A maga kevéske pénzét, melyet jutalmul kapott édesapjától, siet felajánlani a hadviselt, nyomorgó család felsegítésé-

sére, sőt igen okosan meg is jelöli a módot, hogy társadalmilag lehetne hajlékokat adni a hajléktalan sokgyermekes családoknak.

A derék gimnázista fején találta a szöveget a probléma megoldásánál. Apró kis külsőségi házak rendelkezésre boesájtásával mily könnyen meg lehetne oldani a nehéz kérdést és eltüntetni azt a rettenetes állapotot, hogy sok gyermekes magyar családok hajlékhoz sem juthatnak még pénzért sem, hát még ha a munkanélküliség folytán nem telik nekik lakbérre.

Szívet mutatott ifj. Huszár Endre, szívet, melynek befogadóképesége van a magyar nép nyomora

iránt. Neve előtt apja révén büszkén viselheti a vitéz szót, de úgy véljük, hogy első vitézi tettét ő maga most hajtotta végre nemes elhatározásával, annak a meleg érzésnek kimutatásával, melyet levele elarul. Ilyen a mai békevék vitézi tette. Dieséret jár érte és a legnagyobb dieséret pedig az lenne, ha példájából a felnőttek is okulnának. Az a magyar feltámadás utja, ha először is megtanulunk érző szívvel gondolni nyomorgó magyar testvéreinkre, ha ki-ki a maga módján megteszi ez-irányban kötelességét. Ifj. vitéz Huszár Endre megtette. Tanuljunk tőle.

Hajduszoboszlói GAMBRINUS

14-én, szombaton megnyilik.

Az autóbuszok este fél 8 órakor indulnak a Gambrinus elől. — Menetjegy 2.— P. Visszaindulás Hajduszoboszlóról éjjel 1 órakor. Jegyek a Menetjegyirodában kaphatók.

— Agy vérzésre hajlamos idősebb embereknek, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülésük legyen, a természetes Ferenc József keserűviz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

tanácskozáson megállapodás történt, amelyek eredményeképpen leállították a felsőházi tagok mozgalmát.

Ennek a megállapodásnak Darányi Kálmán kijelentési szolgálatok alapjává. A miniszterelnök ugyanis nem titkolta el gróf Károlyi Gyula előtt, hogy a belpolitikában, illetőleg a kormányzat vezetésében olyan elhatározások készülnek, amelyek mindenképpen kiérdeklődnek a felsőházi tagok türelmét.

Egyrészt erélyes intézkedéseket helyezett kilátásba a miniszterelnök, másrészt pedig olyan változásokról is szó esett a Darányi—Károlyi megbeszélés során, amelyek alkalmasak arra, hogy a közeli napokban egészen új helyzetet teremtsenek a belső politikában.

Gróf Károlyi Gyula a miniszterelnökkel folytatott beszélgetéséről tájékoztatta azokat a felsőházi tagokat, akik a mozgalom élén állnak és így történt, hogy a tegnapi esti vaasorán elhatározták, hogy mozgalmukat ideiglenesen beszüntetik, de amennyiben azok az intézkedések, amelyekre a kormány készül, május 19-ig nem következnek be, akkor Jankovich Béla vezetésével ismét összeülnek az ívet aláíró felsőházi tagok és felelőstik mozgalmukat.

A kisgazdapárt értekezlete

A Kisgazdapárt értekezletet tartott. Eckhardt Tibor elnöklétével ült össze a kisgazdapárti értekezlet, amelyen a párt képviselőtagjai csaknem teljes számban résztvettek.

A párt a legidősebb belpolitikai kérdésekkel foglalkozott és megvitatta azokat a várható eseményeket, amelyeknek bekövetkezését már ennek a hétnek végére jelzik. A párt várakozási álláspontot foglalt el, a legteljesebb nyugalommal figyeli a politikai eseményeket.

Tartja magát a hír, hogy Ináncs Papp Elemér lesz a debreceni főispán

Tegnap számunkban már beszámoltunk arról a hírről, hogy Fáy István pestmegyei főispánna történendő kinevezésével megüresednek a debreceni és hajdúmegyei főispáni tisztségek, erre Ináncs Papp Elemér miniszteri osztályfőnököt nevezik ki. A hírt hivatalos helyen bár nem erősítették meg, de meg sem cáfolták. Így nagy a valószínűség, hogy tényleg Ináncs Papp Elemér kinevezése a debreceni főispáni tisztségre hamarosan bekövetkezik. Állítólag az új főispán már a hét végén Debrecenbe érkezik hivatala átvételének megbeszélése végett.

Rotterdam, május 11. Egy ház fala beomlott s a ház a földszinten levő kávéház vendégeire s a járókelőkre zuhant. A romok alól 10 halottat húztak elő.

Hitler kancellár meghívta Horthy kormányzót flottagyakorlatra

A német tengerészet főparancsnoka Budapesten,

Repülőgépen érkezett Budapestre szerdán délelőtt Raeder német vezértengernagy, aki Röder Vilmos honvédelmi miniszter tavalyi németországi látogatását viszonzza.

A repülőtéren a német vendéget Röder Vilmos honvédelmi miniszter fogadta, majd a folyamórség díszszázada előtt haladtak el. A zenekarok a német himnuszot és a Horst Wessel-dalt játszották. Megtekintették a Horthy Miklós hídon felállított haditengerészeti emlékművet és koszorút helyeztek ott el a vezértengernagy.

A kormányzó szerdán délel-

magánkihallgatáson fogadta Raeder vezértengernagyot, aki ez alkalommal átadta a kormányzónak Hitler meghívását egy hadihajó vizrebozsátási ünnepségére s az azt követő flottagyakorlatra. A kormányzó kihallgatás után ebéden látta vendégül a vezértábornagyot.

Raeder vezértengernagy a délután folyamán tisztelgő látogatást tett Röder Vilmos gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszternél, vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsno-

kánál és vitéz Nagylaky Rátz Jenő gyalogsági tábornok, a vezérkar főnökénél, majd Erdmannsdorff német követnél. Ezt követően a német követ adott ebédet a német flotta legfőbb parancsnokának tiszteletére. Az ebéden Röder Vilmos honvédelmi miniszter is résztvett. Este Röder Vilmos honvédelmi miniszter és felesége estebéden látta vendégül Uri uccai lakásukon Raeder vezértengernagyot. Az estebédet fogadás követte, amelyen számos előkelőség jelent meg.

A zsidójavaslat folytatólagos tárgyalása

A képviselőház tegnap folytatta a zsidójavaslat tárgyalását. Bródy Ernő azt hangoztatta, hogy a jogegyenlőséget nem lehet parcellázni, százalékolni. Ez az elv oszthatatlan. En előbb vagyok magyar és azután zsidó — mondotta — mi magyarok vagyunk s azok is maradunk.

Báró Vay Miklós tiszteletreméltónak tartja Bródy Ernő kijelentését, azt tartja helyesnek, hogyha zsidó védi a zsidóságot. A javaslat a keresztény társadalom megerősítéséről van szó. Felvetette a gondolatot, hogy mezőgazdaságunk érdekében nem-e lehetne a szomszédos Németországgal vámunió formájában megegyezni?

Ezután azt fejtegette, hogy a kormány politikája tulajdonképpen ugyanaz, mint amit Mussolini csinál Olaszországban és amit Németországban intézményesítettek és hogy a magyar kormánypart nem nemzeti szocialista, hanem a nemzeti egység pártja, az csak a szón mulik, lényegében ugyanaz.

Gróf Széchenyi György a következő felszólaló, aki azt hangoztatja, hogy nem őszinte és nem magyaros az a felfogás, amely most megnyilvánul. A fajelmélet ellen beszélt. Faj csak egy van: az emberiség, minden egyéb csak fajta. Ez a javaslat éppen a fajl öntudatot élesíti fel a zsidóságban, most teljes nemzeti egységre lenne szükség és a zsidóságot éppen most terelik el az asszimilációtól. A kormány éppen ebben az évben, Szent István évében mert idejőnni egy faji különbséget tevő törvényjavaslattal akkor, amikor minden magyarnak kutyakötelessége lett volna ezt a szent-istváni elvet kipróbálni javaslatot elutasítani.

— Ebben a javaslatban kártérítés nélküli jogelvonásról van szó, ez a javaslat arculesapása a társadalmi igazság alapelveinek.

— Az a terv, hogy ezzel a javaslattal 14—15 ezer embert lehet elhelyezni. De legalább ennyit fognak koszorítani a másvallásúak közül. És ez pedig olyan ipari visszafelődést eredményez majd, amely még sok keresztény embernek veszi el a kenyerét.

Rajniß Ferenc a javaslat mellett szólalt fel. Szerinte a jobboldali politikuskok önmérsékletéről tesznek tanúbizonyságot.

Ezután Darányi miniszterelnök be-

gyűlésről szóló törvényjavaslatot. A miniszterelnököt a kormánypárti oldalon lelkes ovációban részesítették. Percekig éljenzték, mire közpöri közbeküldtanak:

— Így nehéz lesz a bukás...

Meizler Károly szólalt fel ezután. Szerinte a javaslat és az antiszemizmus jogos önvédelem. Határozati javaslatot nyújtott be, hogy tisztítsák meg a zsidók és keresztények közötti házasságot és sujtják büntetéssel a házasságon kívüli szerelmi kapcsolatot is.

Hubay Kálmán rámutatott arra,

Bornemisza miniszter a munkás-elbocsátásokról

Boczonádi Szabó Imre interpellációjában felvilágosítást kért az iparügyi minisztertől, van-e tudomása arról, hogy a közelmúltban egyes gyárak nagyobb számú munkáselbocsátást hajtottak végre s van-e tudomása arról, hogy a Hofher és Schrantz gépgyár a húsvéti ünnep napon elvesztett munkanapot az alkalmazottakkal a következő napon díjazás nélkül túlórákban ledolgoztatta.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter válaszában hangoztatta, hogy a közelmúltban tényleg bekövetkezett az a bizonyos mértékben sajnálatos esemény, hogy egyes textilipari vállalatok tömeges munkás elbocsátást fogantostottak. Az elbocsátások miatt minden egyes esetben jelentéstételre szólította fel a vállalatokat s ahol túlzásba mentek az elbocsátásokkal, ott a munkások visszavételét kívánta, ami teljes mértékben meg is történt. A kormány elvárja a munkaadóktól, hogy felesleges izgalmaknak a munkásokat ne tegyék ki s a nehéz gazdasági időkben

igyekezzenek a munkások megtartásánál a gazdaságilag erősebb egyénekre nagykra vállalni a terhet, nehogy a gazdasági életben nagyobb zavarok következzenek be. Az említett gépgyárban kifogásolt napokkal szemben megállapította, hogy a gyárban 2400 munkás mellett 274 tanonc áll alkalmazásban, ez nem túlzott szám. A húsvéti ünnepekkel kapcsolatosan hangoztatta, hogy sajnos fennáll az a rendelkezés, amely húsvét második napját köznapnak nyilvánítja. — E tekintetben szükséges majd törvényhozásilag rendelkezni. A Ház a választ tudomásul vette.

Kiirtotta a családját egy dorogi bányász felesége

Kucsera József dorogi bányász felesége az elmúlt este afeletti elkeseredésében, hogy a férjével összeveszett két kisgyermekét megfogta, elvágta a nyakukat, felvágta a gyermekek karjait az ereket is.

Az asszony borzalmas tette után öngyilkosságot kísérelt meg, de éleveszélyes sérülést már nem tudott magán okozni. Az asszonyt az esztergami kórházba szállították, két kisgyermekét meghalt.

Róma, május 11. MTL. Rómában elterjedt hírek szerint szó van arról, hogy III. Viktor Emánuel királyt a pápa a közeljövőben Etiópia császárává koronázná. Római illetékes körökben ezt a hírt nem erősítik meg.

Vígyszínház

Ma utoljára:

A szerelem gyöngyei

Főszer. SACHA GUITRY.

Holnaptól

a világ legszebb filmje:

HURRICANE

Órákig tartó nagy vita az egyházkerületi közgyűlésen a főjegyzőválasztás körülményeiről

Kemény felszólalások az egyház szabadságának védelmében
A kiküldött ötös bizottság jelentését teljes terjedelmében felolvasták — Sok adat van benne arról, hogy világi hatóságok belefolytak az egyházi választásba

A közgyűlés 55 szavazattal 28 ellenében megerősítette a választást

A tiszántúli református egyházkerület **Maklár Károly** püspök és **Vay László** báró főgondnok elnöklésével szerdán reggel kezdte meg tavaszi rendes közgyűlését, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg. A közgyűlésen résztvevők elénekelték a „Te benned bízunk” kezdetű zsoltárt, majd Mak-

lár Károly püspök bibliát olvasott és imádkozott.

A közgyűlést báró Vay László főgondnok nyitotta meg, beszédében napies egyházpolitikai vonatkozásokat is beleszólt. A főgondnok többek között ezeket mondta:

A főgondnok megnyitó beszéde

— Megnyugvással kell látnunk, — mondotta báró Vay — hogy azok a nagy célkitűzések, amelyek erőt adtak nekünk ehhez a kitarító munkához, mintha közelébb kerültek volna a magyar horizonthoz. Azt kell ma éreznünk, ha körültekintünk, hogy az európai népek sorában ma már nem állunk támasz nélkül, hogy az a mind hatalmasabb erővel előretörő eszmearamlat, amely a keresztyén és nemzeti gondolat jegyében Európa hatalmas nemzetét csatasorba állította, le fogja rázni rólunk a Trianonban ránk rakott bilincseket.

— Mennél közelebb érezzük azonban magunkat a kitűzött célhoz, mennél biztosabbak vagyunk igazságunk győzelmében, annál nagyobb kitarásra és erőfeszítésre van a nemzetnek szüksége. Annál nagyobb szükség van az önfegyelmzésre és arra, hogy sem jóhiszemű fantaszta, sem a mai néhez idők sokszor zavaros helyzetét a maguk javára kihasználni vágyó akarnokok a magyar összefogást ne veszélyeztessék.

— A kormány milliárdos programja a legnagyobb erőfeszítésre is fel akarja vértetni a nemzetet, hogy jogainkat és a magyar igazságot az erőszak fegyverével se ragadhassa el tőlünk senki.

— Amilyen fontos az, hogy igazunkat fegyvereink erejével is meg tudjuk védeni, ép olyan nélkülözhetetlen az is, hogy abban a testben, amely ezt a harcot vívja, ép lélek lakozzék, amelyet nem örölnék fel belső meghasonlások.

— A magyar lelkierők összefogásának impozáns megnyilatkozását testesíti meg ez a mostani 1938-as esztendő, amelyet első királyunk dicsőséges emlékezetének szentelünk. Minden hű és hazáját szerető magyar ember a keresztyén magyar államiság megalapítóját, a keresztyén magyar kultúrának magvetőjét látja István király fenségese alakjában. A magyar reformátusság is az elsősorban kér helyet magának István király ünnepléséből és emlékezni fog az Isten házában nagy királyunk dicső alakjáról, valamint ki fogja venni a maga részét nemzeti ünneplünk nagy közösségéből is.

Az eucharisztikus kongresszus

— Meg kívánok emlékezni arról is, hogy ugyanebben az esztendőben a közeli napokban római katolikus testvéreink eucharisztikus kongresszusra gyűlnek össze a világ minden részéből,

hogy a maguk hite szerint az oltárszentségben megtestesülő Krisztus előtt hódoljanak. A magyar reformátusság — hitünk tanítását követve — semmiféle közösséget nem vállalhat ezzel az ünnepléssel, mégis kívánatosnak tartja, hogy római katolikus testvéreink zavartalanul ünnepezhessenek.

Az öntudatos magyar reformátusság is vallásos hitében, Krisztusban és az ő tanításaiban keresi a maga erősségét és vigasztalódását és ebben az esztendőben örömmel fog ünnepelni a debreceni Kollégium 400 éves öreg falai között, hogy visszatérhessen a küzdelmes múlt emlékeire és annál

Mindenható áldását kérem munkálkodásunkra.

Mindenható áldását kérem munkálkodásunkra.

A kormányzó üdvözlése

Az egyházkerületi közgyűlés tiszteletteljes hódolattal üdvözölte táviratilag a Kormányzót a Kollégium 400 éves jubileuma évében. A Kollégium nagynevű volt diákjának életére az Isten áldását kéri.

Az új világi főjegyző dr. Buza László szegedi egyetemi tanár

Az egyházkerületi világi főjegyzői tisztségre 764 érvényes szavazatot adtak le és ebből Buza László szegedi

egyetemi tanár 756 szavazatot esett. A debreceni tanítóképző intézeti képviselőségre 760 szavazattal Török Tibor igazgatót, a bősörményi képviselőségre Rácz Jenő igazgatót választották meg. Az újonnan megválasztottakat a közgyűlés üdvözölte.

Buza László főjegyző nyomban letette az esküt, ami után a püspök üdvözölte szíves és bensőségteljes szavakkal a kiváló új egyházi főtisztviselőt.

Buza László megleghangon mondott köszönetet az üdvözlésért és a megválasztásért s kijelentette, mindent elkövet, hogy a bizalomra méltatlanná ne váljon.

Az egyházkerületi főjegyzőválasztás

Ezután következett a tárgysorozat legnagyobb érdeklődéssel várt pontja, az egyházkerület főjegyzőválasztás körülményeinek kivizsgálása, melyet a multikori egyházkerületi közgyűlés határozott el Vásáry István indítványára.

Most tett jelentést az az ötös bizottság, amelynek kiküldését dr. Vásáry István javaslatára a legutóbbi közgyűlés elrendelte. Mielőtt ezt az ügyet a most megválasztott világi főjegyző előadhatta volna, dr. Vásáry István a tanácskozási ügyrendhez kért szót.

Dr. Vásáry István ügyrendi felszólalása

— Ez alkalommal is szükségét érzem annak a beállott helyzet következtében, hogy az egyházkerületi közgyűlésnek felhívjam a figyelmét az egyházi törvény vonatkozó szakaszaira, melyek kimondják, hogy nem vehetnek részt a tárgyaláson azok, akik személyükben érdekelve vannak az ügyben. Ezért javasolja, hogy a szavazás eredményének megállapításában résztvevő bizottság tagjai és az elnöke ne vegyenek részt, mert személyükben érdekelve vannak.

Ujvárossy Lajos nem fogadja el a javaslatot, mert így akkor az ötös bizottság sem vehet részt a tárgyalásban.

Vay László főgondnok ötperere az ülést felfüggeszti a kérdés tisztázása végett. Az ülés újból való megnyitása után az elnöklő főgondnok kijelenti, hogy mivel személyükben nincsenek érdekelve a bizottság tagjai és elnöke, a beadott javaslat felett nyílt szavazással döntenek.

Vásáry István: Az ügyrendhez kérek szót...

Közbeszólások: Mi címen szól?
 Dr. Csíkesh Sándor rektor: Bár-mikor szólhat!

Vásáry István: Nekünk vannak törvényeink és törvényes erejű szabályaink, ezeket nem lehet el-

nöki önkénnyel hatálytalanítani, elnöki véleménnyel eldönteni...

Báró Vay László elnök: Figyelmeztetem a tanácsbíró urat, hogy semmiféle elnöki véleménnyel való döntés nem történt.

Vásáry István: Nyíltan megmondom, hogy a főgondnok urat személyében érdekeltnek tartom, tehát szó sem lehet róla, hogy itt nem személyi kérdéstről kell dönteni. Ha egy megnevezett személy ügyéről van szó, a titkos szavazást el kell rendelni. En a multban hasonló esetben, mint egyházi gondnok ilyenkor — amikor erre figyelmeztettek — azonnal elrendeltem a titkos szavazást, éppen azért, hogy a törvény megtartása tekintetében a leghalványabb kétség se maradhasson senkiben...

Báró Vay László elnök: Az ügyrendhez tessék szólni.

Vásáry István: Az ügyrendhez szólok! És én ebben a pillanatban egyszerűen csak tiltakozásomat jelentem be...

Vay László főgondnok: Méltóztatott egy meghozott határozatot szóvá tenni.

Vásáry István dr.: Kérem jegyzőkönyvbe foglalását annak, hogy különvéleményemnek jegyzőkönyvbe foglalását annak, hogy az utánunk következő generációk reám szabálytalanságok ítéletét ki ne mondhasák.

gyarju növények és hellekek
 KÖZVETLEN A GYÁRBÓL
 VIDÉKRE MEG MA KÉRJEN MINTÁKAT.
Trunkhahn
 POSTÓGYÁR

GYÁR: BUDAPEST, XI. LENKE-UT 117.

tisztában lássa maga előtt azt a nyílt, egyenes utat, amelyen hagyományaihoz híven haladnia kell.

A magyar erőfeszítésre, minden református ember összefogására sohasem volt talán még olyan nagy szükségünk, mint mai zürzavaros napjainkban, de ez az erőfeszítés is csak akkor hozhatja meg a szebb magyar jövődőt, ha a keresztyén felekezetek a maguk hitében megerősödve, egymás meggyőződését tiszteletben tartva és a közös célok felé tekintve magyar testvérvként fogják meg egymás kezét.

— Ezzel az óhajjal nyitom meg elnöktársammal egyetértőleg egyházkerületi közgyűlésünket és meleg szeretettel üdvözölve a közgyűlés tagjait, a

Hungária filmszínház
 MA ELŐSZÖR
 ZILAHY IRÉN, HALMAY
 TIBOR és Max Hansen
 mulatságos, énekes, zenés
 vígjátéka:
Pajzán éjszaka
 Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Az előadói javaslat

Ezután dr. Buza László főjegyző jelentést tett az ötös bizottság munkájáról és a szavazás eredményéről, annak kiigazításáról és a végső eredményt a következőkben állapította meg:

Ervényesnek nyilvánították 748 szavazatot, ebből Uray Sándorra esett 390, Gönczy Bélára 174, Kolozsváry Kiss Lászlóra 174, Porzolt esperesre 2, Makkaira 4, Soós Bélára 4 szavazat. Sajnálattal állapítja meg a bizottság, hogy egyes lelképásztorok nem állottak a bizottság rendelkezésére, hogy vallo-másukat felvegyék, többen a felhívásra nem is válaszoltak.

Közbeszólás: Elég helytelen!

Dr. Buza László főjegyző ezután előterjesztette a határozati javaslatát, ebben többek között hivatkozik az ötös bizottság véleményére, hogy senki sem kapta meg az általános többséget, amit úgy kellett volna kiszámítani, hogy az összes szavazatok felénél eggyel többet kellett volna venni. Ezzel szemben az eredményt úgy állapították meg, hogy csak a leadott szavazatokat vették figyelembe. Az előadó a bizottságnak ezt a felfogását tévedésnek tartja, mert csak a leadott szavazatok felét kell alapul venni az általános többség kiszámításánál. Egyébként már megtörtént, hogy ilyen döntéseknél az egyházkerületi közgyűlés két ellenléte döntést is hozott. Különben az előadó állítja, hogy Uray Sándor az összes szavazatok általános többségét is megkapta, mert azokat a szavazatokat, amelyekről csak a gondnoki pecsét hiányzott, nem lehet érvénytelennek kijelenteni, elég, ha az egyházköztség bélyegzője van rajta.

Foglalkozott ezután a kérdéssel, hogy történt-e illetéktelen politikai befolyás Uray érdekében az egyházaknál. A bizottság megállapítja, hogy bár heves választási küzdelem folyt le, de olyan konkrét adatokat a vizsgálat nem produkált, amelyekből megállapítható lett volna az, hogy Uray a többséget törvénytelen úton kapta meg.

Javasolja tehát, mondja ki a közgyűlés, hogy nem lát konkrét okot fennfoglalni arra, hogy az Uray Sándor megválasztásától a megerősítést megtagadja.

Kálnoky Bedő Sándor a gondnoki értekezlet megbízásából deklarációt tesz. Tényleg panaszok hangzottak el a választással kapcsolatban, de a tanukat jórészt nem lehetett kihallgatni, másrészt akiket kihallgattak, azok Uray ellen szavaztak. Azt kéri az értekezlet, hogy a közgyűlés erősítse meg a választást, hogy ezzel a békeességet az egyházkerületben biztosítsa.

Szomorúan látom, — mondja a szónok, — hogy a szabadság az önkormányzatokban tönkre teszi az egyházi életet. Ma szükség van a kálvinizmus nagy egységére. Minden bokrban új vezér pattan ki, akik még a kereszténység, az Isten ellen is fellázadnak. A katolikusok világra szóló nagy tüntetésre készülnek Magyarországon, ilyen körülmények közt mi, tisztán-tüli protestánsok a magunk eucharisztikáját ne abban nyilvánítsuk, hogy egymás hajába kapjunk. Akinek tövis van a szívében, tépje ki abból és magasabb nemzeti szempont érdekében mutassunk egységet és erőt. (Taps.)

Dr. Vásáry István mielőtt a tárgyalásba becsatlakozik, kéri, hogy az ötös bizottság jelentését teljes egészében olvassák fel.

Miskolczy Pál: A közjogi választójogi törvényt kimondja, hogy egyforma eredmény esetén a leg-

több szavazatot nyert jelöltre és az utána következőre kell elrendelni a szavazást, tehát szükség esetén háromra, ha az első mellett még ketten egyforma szavazatot kaptak. Ilyen eset áll itt is fenn. Az általános többség kérdésében célszerű volna egységes álláspontot kialakítani, mert ez a kérdés még nem nyert végső tisztázást.

Buza László előadó feláll, hogy az ötös bizottság jelentését felolvassa.

Mit tartalmaz az ötös bizottság jelentése

A jelentés először is foglalkozik a szavazat bontó bizottság működésével, ami ellen felelősség is érkeztetett be. A jelentés több rendbeli kifogást állapít meg és arra a következtetésre jut, hogy a lelkészi főjegyző választásánál az általános szótöbbséget egyik jelölt sem nyerte el és új választás szükségessége állt elő. A vizsgálóbizottság úgy látja, hogy jog és törvényszerűen új választást kell elrendelni, ami különben is egyedül alkalmas nyugvópontra juttatni ezt a tengeri kigyóvá nőtt ügyet.

A következőkben rendkívül terjedelmesen és minden részletre kiterjedően foglalkozik a vizsgálóbizottság a választás előzményeivel és kísérőjelenségeivel.

Maklár Károly püspököt hallgatta ki a bizottság legelőször. A feltett kérdésekre a püspök azt felelte, nincs tudomása arról, hogy a főgondnok körvonalazott jogán túl egyebet is tett volna. Azokra a kérdésekre, hogy a főgondnok Kolozsváry Kiss Lászlót a jelöltségtől való visszalépésre akarta volna bírni, hogy ő, a püspök, ösztönözte volna Kolozsváryt arra, hogy ne lépjen vissza, hogy a történetekért a felelőséget a főgondnokra hárította volna, hogy neki, a püspöknek, Kolozsváry a jelöltje, azt felelte a püspök, hogy ezekre méltóságán alulnak tartja a feleletet.

Báró Vay László a hozzáintézet három kérdésből csak kettőre adott kifejezett választ. Elismerte, hogy Székelyhidya Béla szövegét előtte azt a jelenséget, hogy a közigazgatási hatóságok beleavatkoznak a főjegyző választásba és két állítólagos atrocitásról tett említést, de kellő alap hiányában nem látta szükségét intézkedés tételének. Arra a kérdésre, hogy milyen formában egyezett meg a püspökkel Uray ajánlására stb. azt válaszolta, hogy ennek vizsgálata már túl megy a vizsgálóbizottság hatáskörén. További kérdésre pedig azért nem válaszolt, mert a kérdés feltevése már az elnökség eljárását tené vizsgálat tárgyává, ami szintén kívül esik a vizsgáló bizottság illetékességén. A bizottság ezzel szemben azon az állásponton volt, hogy az egész választási eljárás lefolyására való vizsgálatra hatásköre kiterjed minden irányban.

Kiss Ferenc ny. egyetemi tanár előterjesztésében hivatkozott „Veszedelem utak” c. röpiratára. Ennek állításait arra alapítja, hogy Szilágyi bihari főispán körlevélben hívta fel a községi jegyzőket, hogy Uray érdekében befolyásolják a presbiteriumot, hogy Borbély György szolnoki főispán Uray érdekében hivatalos levélpapíron többeknek levelet küldött, hogy Rásó alispán több megyebeli községet felkeresett irányítás céljából. A bihari főszolgabírók közölték az előjáróságokkal a főispánnak azt a kívánságát, hogy a presbiteriumok Urayra szavazzanak. Arra az állításra is megjelölt bizonyítékot, hogy katolikus vallású jegyzők avatkoztak be a presbiterium jog-

Harsányi Pál esperes nem tartja szükségesnek a jelentés felolvasását. Rövid vita után mégis a közgyűlés elrendeli a jelentés teljes szövegének felolvasását, amint azt dr. Vásáry István kérte, bár Rác Albert még előbb azt kéri, hogy a közgyűlés előbb állapítsa meg, elnyerte-e Uray a szükséges többséget.

A közgyűlés azonban a jelentés felolvasását rendelte el.

körébe. Errenézve felhozta a nyirgyulai esetet. Pontról, pontra felsorolja azután információit Kiss Ferenc a körlevélben folaltakra.

Kolozsváry Kiss László a hozzáintézet kérdésekre elmondja, hogy 1937. elején Budapesten találkozott Szilágyi főispánnal, ki önmagától sajnálkozását fejezte ki, hogy a főjegyző választáson vele szembe kellett helyezkednie. Ez báró Vay befolyásának tulajdonítható. Az is tény, hogy Vay László öt visszavonulásra akarta rábírní, mert az elnökség elgondolása szerint Uray lenne a reprezentáló főjegyző, ő pedig, mint aki fártas az adminisztrációban, végezné az irodai teendőket, amiért anyagi kárpótlást kapna. Kolozsváry Kiss László ezt visszautasította. Megemlíti, hogy a történetekkel kapcsolatban levelet intézett a miniszterelnökhöz, akit arra kért, hogy akadályozza meg, hogy politikai és közigazgatási hatalom az egyházi választásba beavatkozzék. A miniszterelnök válaszában közölte, hogy levelet fog laltaknak megfelelően mindezekre a főgondnok figyelmét felhívja.

Dr. Szilágyi Lajos volt bihari főispán a feltett ama kérdésre, hogy az utasítás kiadásánál, mely Uray támogatására szólt, figyelemmel volt-e arra, hogy a jegyzők milyen vallásúak, kijelentette, hogy a tájékoztatást valamennyi jegyzőnek megküldte.

Porzolt Kálmán esperes kijelentette, hogy Nyirbátor környékén lakólelkészekről hallotta, hogy Vay László Uray érdekében Nyirbátorban járt. Porzolt meg is kérte a vármegye alispánját, akadályozza meg a közigazgatási hatóságok beavatkozását a választásba.

Kiss Lajos felszabolesi esperes a körlevélbeli lelkészekhez intézett körlevelének tartalmára nézve nem nyilatkozott, sőt a vizsgáló bizottság elnökéhez intézett szokatlanul éleshangú levélben határozottan megtagadta a nyilatkozattételt.

Borbély Sándor szabolesi alispán olyan választ adott, hogy az egész vizsgálatot céltalannak tartja és feleslegesnek tartja és magánbeszélgetésről nem tartozik számot adni senkinek.

Sándor Pál fegyverneki lelkész a bizottság előtt felmutatta Borbély György szolnoki főispán Urayt ajánló levelet, melynek képes hangsúlyozta, hogy báró Vay László után kellett menniük.

Moecáry Dénes fegyverneki főgondnok kijelentette, hogy Borbély György főispántól Uray érdekében tényleg kapott levelet, melyben a főispán kifejté, nagy súlyt helyez arra, hogy a vármegye egy-

házközsegeinek bizalma Uray Sándor mellett nyilatkozzék meg, ezt a levelet a presbiteri gyűlésen fel is mutatta.

Ifj. Moecáry Dénes elismeri, hogy olyan nyilatkozatot tett, mi szerint a presbiterium nem helyesen szavazott, amikor nem Urayra adta le szavazatát.

Gaal Lajos tiszaföldvári lelkész szintén bemutatta Borbély főispán levelet. A katolikus vallású községi jegyző is átment hozzá és arra kérte, hogy Urayra szavazzanak.

Nagy Márton újlétei lelkész. Csokonai József bagaméri lelkész szintén úgy vallottak, hogy Uray érdekében befolyásolások történtek. Vaday Ferenc tud arról, hogy a szolnoki főispán értekezletet hívott össze Uray érdekében. Kósa Zsigmond győrteleki lelkész elmondta, hogy az ottani katolikus vallású jegyző útján kapott főszolgabírói üzenetet, hogy Urayra szavazzanak. Orosz Kálmán tiszacsései lelkész elmondta, kapott olyan levelet, hogy a főispán kívánsága az Uray melletti állásfoglalás. Varga Károly nyirbátori lelkész szintén Vay László befolyásoló tevékenységéről tud.

Deák Lajos petneházi lelkész kijelenti, hogy a katolikus jegyző nála közbenjárt Uray érdekében. Hasonló dolog történt Kiss József sényei lelkéssel, ahol evangélikus jegyző járt el az ügyben. Bódis Gyula lelkész szerint a nyirbátori főszolgabíró olyan utasítást adott két községi jegyzőnek, hogy mindent kövessenek el Uray érdekében.

Kiss Sándor földesi lelkész kijelentette, hogy Székely Sándor jegyző közölte vele, hogy Rásó Gyula főszolgabíró felhívta az Uray melletti állásfoglalásra azal, hogy ez a Vay főispán óhajta. A presbiteri gyűlésen úgy is ajánlották Urayra való szavazást, hogy ez a főispán akarata.

Erdemben nem nyilatkozott Ig-néczy Sándor szabolcsbákai lelkész arra a kérdésre, hogy a község körjegyzője kénszerítette volna a presbiteriumot arra, hogy Urayra szavazzanak.

Több vallomás ismertetése után a bizottság jelentését így fejezi be:

„A vizsgálóbizottság a rendelkezésre állott rövid időn belül igyekezett a vizsgálatot a legalaposabban lefolytatni. Sajnálattal kell azonban megállapítani azt, hogy egyes lelképásztorok nem csak hogy nem állottak az ügy tisztázása végett a vizsgálat rendelkezésére, hanem a hozzájuk intézett felhívásra egyáltalán nem is reagáltak.”

Hegymegi Kiss Pál kérte Porzolt esperes levelének felolvasását. Porzolt azonban felszólalt és kijelentette, nem tartja kívánatosnak, sőt a köteles diszkréciót sértendő, ha felolvassák az ő magánlevelet. Nem kívánja és nem óhajta ennek felolvasását, de ha a többség kívánja, ő belenyugszik.

Buza László előadó: Ha fontos adatok vannak a levélben, akkor ezek nem hagyhatók figyelmen kívül. Mivel Porzoltnak joga van tiltakozni a levél felolvasása ellen, azt kéri, háromtagú bizottság jelölje meg most azonnal, melyek a levél konkrét adatait, amelyeket fel kellene olvasni.

A közgyűlés többsége a levél

Robur cipőüzlet átköltözött
Piac ucca 50. szám alá (Megyeháza mellé)
 Legujabb tavaszi újdonságokat olcsón árulja — Takarékosan is.
 Szandalettek 5.90 P-ért.

leolvasását nem kívánta. Magánlevelekben és magánbeszélgetésekben nagyon sokan megmondták véleményüket a választási eljárás-

Dr Vásáry István beszéde

Dr *Vásáry István* szólalt fel először a bizottsági jelentés felolvasása után:

— A szavazatszedő küldöttségben résztvevő tagok — mondotta — most döntenek abban, hogy szabályszerűen jártak-e el és helyes-e a megállapításuk, vagy sem. Nyilvánvaló tehát, hogy fennforog az érdekelttségük kérdése. Senkinek sincs joga dönteni afelett, hogy alsóbb fokon ő maga helyesen járt-e el. (Ugy van.)

— *Olyan nagyjelentőségű kérdésként van itt szó, hogy tulajdonképpen egyszeri hallás után legegyszerűbben a hatalmas vizsgálóbizottsági anyagot kevés ember képes.*

Maklár Károly püspök: Talán még egyszer felolvassuk?

Vásáry István: Mindenesetre helyes lett volna, ha minden egyes tag megkapta volna a jelentést.

Dr Sz. Kun Béla: Az lett volna a helyes!

Vásáry István: Akkor kevesebb volna a keserűség, mert mindenki tisztában lenne azzal, hogy mi van és mi nincs és nem érne kétség abban a tekintetben, hogy vajjon a bizottságnak sikerült-e teljes egészében feltárnia a tényállást és rávilágítani a súlyos bajokra, amelyek a mi egyházi közéletünkben ennek a kérdésnek kapcsán beállottak.

Kolozsváry Kiss László azért kifogásolták, mert Baltazár szellemi örökösét látták benne

Dr *Vásáry István* ezután megindokolta, hogyan került ő abba a helyzetbe, hogy a főjegyzőválasztással foglalkozzék. Kolozsváry Kiss Lászlótól halotta, hogy a főjegyzői jelöltetését azért nem öhajjták egyesek, mert benne Baltazár szellemének tovább élését és folytatását látják és ez ellen állítólag kifogásokat emeltek névszerűen megjelölt személyek.

(Közbeszólások: Kik azok? Tessek megnevezni!)

— Mint a villámesapás ért — folytatta *Vásáry István* —, hogy alig néhány hónappal Baltazár Dezső eltemetése és ünneplése után hangzottak el ilyen kijelentések.

Hegymegi Kiss Pál: Kik mondták?

Vásáry István: báró Vay László főgondnok — mondta Kolozsváry Kiss Lászlónak, hogy Baltazár Dezső szellemi örökösét látják benne és ezért emelnek ellene kifogást. Elmentem Szilágyi Lajos főispánhoz, egyenesen azzal a kérdéssel, hogy megfelel-e a valóságnak, hogy ilyen kijelentést tett ő, aki néhány hónappal ezelőtt az összes törvényhatóságok nevében üdvözölte Baltazár Dezsőt. Szilágyi kijelentette, hogy soha eszéigában sem volt ilyen kijelentést tenni. Bejelentettem ezt a dolgot a püspök urnak írásban is és figyelmeztettem arra, hogy ime, ez a kijelentés nemcsak fájó, bántó Baltazár püspökkel szemben, hanem méltatlan eljárás is azzal az emberrel szemben, aki 25 esztendői püspöki szolgálata alatt annyit tett a magyarországi református egyháznak. (Ugy van.)

— Én a levelem felolvasásának mellőzését nem kérem, mert ilyen fontos egyházi ügyekben nincsenek bizalmas levelek és bizalmas tárgyalások, mert ha vannak olyanok, amelyek nem bírják el a nyilvánosság fényét, akkor nagyon szomorú dolgok történnek. Engem

ról, de a vizsgálóbizottság előtt a legtöbb esetben diszkrétan nem nyilatkoztak.

nem személyek vezetnek ebben a kérdésben, akár kiesi, akár nagy személyek, csak az ely vezet, az egyház törvényes szabadsága. (Ugy van.) És az igazság! (Helyeslés.) Azt mondom, ha megítélnék is érte, ha fájó érzéseket okozok is, senki nem járt itt istenországának szolgálatában, aki mindent el nem mond és meg nem vall, ami itt történt.

— Mindenki látja, milyen szomorú sorsban vergődik a magyarság. Eddig volt egy tér, ahol a lelke megnagyodhatott és most már ebben a teremben is úgy égnék a lelkek, mint a termen kívül. Mi mindig büszkék voltunk arra, hogy nem a földi hatalom egyháza vagyunk, hanem az Isten országáé. Felteszem a kérdést: mit gondolkodnak, milyen konzekvenciája lesz annak a református egyház tagjai lelkében, ha látják, hogy itt az egyházkerületi második lelkészi méltóság hatalmi kérdések tárgya lett, ha azt látják, hogy nincs meg az egyszerű kis egyháztagnak a joga, hogy a maga meggyőződése szerint építhesse az egyház épületét, hanem érzi a hatalom nyomását, amely hatalom itt az egyházban nincs, mert minél nagyobb hatalomnak érzi magát valaki, annál nagyobb szolgának kell éreznie magát. (Ugy van.)

Az egyház szabadságának védelme és biztosítása

— Szent a meggyőződésem, hogy ebben a kérdésben a magyar reformátusság velem érez és gondolkozik, amikor az egyház szabadságának védelme és biztosítása érdekében szavamat hallatom.

— Allítom, hogy itt olyan tények történtek, amelyek teljes mértékben megállapítják azt, hogy a törvény rendelkezései igen súlyos sérelmet szenvedtek. (Ugy van.) A legfelsőbb egyházi alkotmányi hatalommal bíró szervünk, az egyházkerületi közgyűlés rendelkezésének ellenszegülnek az egyházkerület tagjai és hivatalosai. Itt senkinek nincs hatalma, amely az egyházkerület hatalmán felül volna. Amikor az egyházkerület kérdez, akkor nekünk felelni kötelességünk. (Ugy van.) Még szomorúbb, amikor a kérdésre azt a választ halljuk: én adnék feleletet, hajlandó is volnék az igazságot megmondani, de ha választ adok, az nem fog véka alá rejtetni és akkor az egyháznak lesz súlyos kára és szenvedése belőle...

Közbeszólás: Mondta a nyírbari pap!

Vásáry István: Mindig azokra az őseinkre hivatkozunk, akik nem alkudtak a nagy kérdésekben, életüket vitték, testük nyomorgatását viselték el a gályán lelkiismereti szabadságért és az egyház jövőjéért.

— A vizsgálóbizottság megállapította, hogy a szavazatok összeszámolásánál hiba történt. Megállapította, hogy az egyház alkotmányos, törvényes, rendes életében illetéktelen beavatkozások történtek, még idegen vallásfelekezethez tartozó politikai, hatalmi közegek részéről is. A főgondnok urnak erről tudomása volt, tudomása volt a Kiss Ferenczel folytatott levélváltásból, az esperesek küldöttségéből, sőt ő maga mondja, hogy két atrocitást még is említettek előtte. Nekem az a véleményem, hogy a főgondnok urnak törvé-

nyes kötelessége ilyen tudomások után nem a hallgatás lett volna, hanem éppen ellenkezőleg olyan intézkedések egyetemes erővel, jelleggel megtétele, amelyek gátat vet ennek az eljárásnak, módnak, ami itt történt.

— Itt nincs senkinek hatalma közöttünk, esküjével van kötelezve mindenki, hogy az egyház alkotmányát, szabadságát megvédi. Nagyon furcsának tartom, ha a főgondnok ur abban a véleményben van és annak a nézetnek ad kifejezést, hogy ő felette áll az egyházkerületnek, őt az egyházkerület meg sem kérdezheti. Itt nem őt magán személy járt el, őt egyházkerületi tag a kerület teljes súlyával, presztízsével és hatalmával járt el, akinek ellenszegülni közülnünk senkinek nincs joga. (Ugy van.)

— Különösen fáj, hogy egyik nagyrabecsült esperesünk úgy tünteti fel a dolgot, hogy ennek a vizsgálatnak során valakitől nyilvánosságra került, de titokzatos-

„Az ügyet a konventi bíróság kezébe teszem le“

— A mélyen tisztelt főgondnok ur működését kénytelen vagyok a legnagyobb mértékben elítélni, de ez irányban semmiféle javaslatot nem teszek. (Zaj.) Amit elmondtam működését illetően, hogyan áll a szavazatok összeszámolása kérdésében és hogy a befolyásokról milyen mértékben volt tudomása, ebben a tekintetben az ügyet az erre egyedül illetékes szerv, a magyar egyetemes konventi bírósága kezébe teszem le. Az ő ítéletében megnyugszom, akár mi lesz az ítélet. (Közbeszólás: Fejvelmi feljelentés formájában.)

— Nyilvánvaló, igenis illetéktelen szerveknek beavatkozása történt, sőt szegényünkön kiszolgáltattak magunkat még a mi ügyeinkhez semmi közrel nem bíró egyébként nagyon tisztelt római

Cipőt!!!

fele annyit használ el, ha közismert márkás

Benyáts-cipőt v i s e l

ságra szánt esperesi körlevél a vizsgálóbizottsághoz került és azt mondja, hogy áruló, aki ezt nyilvánosságra hozta. (Zajos derültetés.) Hol lenne a mi magyar református egyházunk, ha századokkal ezelőtt nem lettek volna ilyen „árulói“ ennek a református egyháznak?

katolikus egyháztagnak is.

Hegymegi Kiss Pál: Zsidóberlőknek is.

Vásáry István: Javasolom, mondja ki a közgyűlés, hogy Uray Sándor debreceni lelképzőintézetnek a lelkészi főjegyzői tisztségre megválasztását arra tekintettel, hogy a lefolytatott vizsgálati adatok egyrészt a helytelen összeszámolást illetően, másrészt, mert a választási eljárás során az egyházi törvények I. te. 60. §-ában foglalt rendelkezések feltűnően és igen élesen megsértettek, nem erősíti meg (helyeslés) és az ügyet a 63. §-ban foglaltakra tekintettel a választás érvénytelenné nyilvánítása végett az egyház közigazgatási bírósága elé utalja. Az indítványom felett kérem a titkos szavazás elrendelését.

Kolozsváry Kiss László becsülete védelmében

Péchy László: Olyan kijelentést nem tettem, amely odairányult volna, hogy azért ellenzem Kolozsváry Kiss László megválasztását, mert a Baltazár szellemé továbbra is élne az ő működésében. (Zajos helyeslés.)

Vay László főgondnok: Előttém Péchy László soha ilyen kijelentést nem tett. Olyan kijelentést, amit itt nekem imputáltak, soha nem tettem.

E szavakra Kolozsváry Kiss László áll fel szólásra, zajos közbeszólások fogadják:

— Halljuk! Halljuk az igazat!

Báró Vay László főgondnok megkérdezi Kolozsváry Kiss Lászlót:

— Milyen címen kér szót?

Kolozsváry Kiss László: A becsülete megvédése címén!

— Halljuk, halljuk! — kiáltják

Mit mondott báró Vay László?

Vay László: Ez nem ilyen formában történt. Abban a tekintetben folyt a beszélgetés, hogy én igenis annak a tapasztalatomnak adtam kifejezést, hogy Kolozsváry Kiss László megválasztása ezer és ezer különböző ok miatt nem fog könnyen menni és az egyházkerület békéje érdekében vettem fel a kérdést, hogy őt befolyásolni nem kívánjuk, de hogy Baltazár Dezső szellemének folytatását látjuk benne, én nem mondtam.

Nagy Antal, a szegedi királyi tábla tanácselnöke: A választók az összes egyházközségek, ame-

mindenfelől.

Kolozsváry Kiss László: Isten és a közgyűlés színe előtt kijelentem, hogy amikor az ötös bizottság előtt az igazságot kellett elmondanom, a valót mondtam, abban a tekintetben, hogy a főgondnok ur ömeltősága előttem azt a kijelentést tette, hogy bennem egyes világi urak: Péchyek, Rásók és Szilágyi Lajos Baltazár szellemének továbbélését látják és ezért nem támogathat! Ebbe a kérdésbe nem avatkoztam volna bele, de a Darányi miniszterelnök úrhoz intézett levelben kértem, hasson oda, hogy politikai és személyi kérdést ne engedjen belevinni ebbe a választásba és erre azt a választ kaptam, hogy a miniszterelnök úr az alkotmányos szabadságot minden irányban megvédeni kívánja

lyek szavazni kötelesek. Az egyházi törvény kimondja, hogy általános többség kell a megválasztáshoz, tehát az összes egyházközségek szavazatának felénél több szükséges az eredményhez.

Görömbey Péter: Kisemberek kiesínyes harca ez a nagy értékért, az egyház belső és külső szabadságáért. Jöhetnek ránk még megpróbáltatások, amikor nagy szükség lesz rá, hogy az egyház szabadságát megőrizzék. Csodálkozom rajta, hogy a vizsgálat eredményét látva, az előadó úr azt javasolja, hogy a választást erősítsük meg. Csak az lesz megnyug

lató, ha az egész választást megismétljük.

Boér Elek felszólalása

Boér Elek, az ötos bizottság egyik tagja: A közgyűlés egy bizottságot küldött ki, amely a közgyűlés nevében, de nem hatalmával küldött ki. Nem voltak kötelesek a kérdezettek válaszolni. Ennek kell tulajdonítani, hogy a bizottsági jelentésnek hiányai vannak. *Ez a mostani eset az egyházi alkotmányunk súlyos hiányait és hibáit mutatja. Ez az ügy nem vonható közigazgatási bírósági eljárás keretébe. Indítványt fogok tenni, méltóztassék a szinathoz feltörjesszést intézni, hogy felső fokozaton vezessék be a közigazgatási bírósági eljárást a püspöki, esperesi és főgondnoki választásra vonatkozólag. Ez esetben nem lennének itt ma személyi viták. A törvény csak szavazatokról beszél, tehát csak leadott szavazatokról lehet szó, ami után az abszolút többséget meg kell állapítani. Ha egyetlen pozitív konkrét adat állt volna a vizsgálat alatt rendelkezésünkre, amely akár a legmagasabb helyen álló személyre vonatkozott volna is, lenne bátorsága idehozni. De feltételekre nem lehet bírói ítéletet alapítani. A jelentésben látszatok vannak és ezek szomorú tüneteket mutatnak. Szomorú tünet, amikor bátorságot vesz magának — mégha a legjobb szándékból teszi is — egy kívülálló ember, hogy a maga akaratát a választásnál érvényesítse. Itt állunk egy olyan világnézeti harc közepében, amelyről senki sem tudja holnap mit hoz, mi lesz, mi lehet a jövő. A református egyház építését nem az által végezzük, ha azt keressük, ami elválaszt, hanem ami egyvő forraszt bennünket. (Taps.) Az előadói javaslatot elfogadja.*

Hegymegi Kiss Pál: Tökéletesen azonosítja magát Vásáry István álláspontjával. Egyházi jogi kérdésekkel foglalkozik. Új választást kell elrendelni. Bizzák szabadon a református presbitériumokra a döntést, de hagyják ki a katolikus jegyzőket, zsidó bérlelőket, főispánokat. Segítse Isten Uray Sándort, ha megválasztják. Az abszolút többséget az összes szavazatok száma alapján kell kiszámítani. A leghelyesebb, ha megállapítjuk, hogy a választás meghiúsult és új választást rendelünk el. Más vallásu jegyzők beavatkoztak a választásba, ez pozitívum, ezt nem lehet letagadni. Látjuk, hogy külföldön hogyan avatkozik a világi hatalom bele az egyház dolgaiba. Ilyen körülmények között nem lehet megengedni, hogy a második lelkészi méltóság betöltésénél ilyen szabálytalanságok történjenek. Hogy fogunk majd felszólalni, amikor elrendelik, hogy ki legyen a pap, vagy tanító? A szabadság drága kincse annak, aki megbecsüli. Mutassuk meg, hogy a tiszántúli egyházkerület a maga szabadságát megvédelmezte.

Borbély György tiltakozik az ellen, hogy azt a jogát, hogy a főjegyzői választással kapcsolatban szót emelt, konfiskálja.

Rácz Albert a vita berekesztését sürgeti. Boér Elek hangsúlyozza, hogy a nem szavazott egyházak szavazatát nem lehet figyelembe venni az általános többség kiszámításánál. Vásáry István is kérte Szilágyi Lajost, hogy támogassa Kolozsváry Kiss Lászlót, de bizonyára nem politikai befolyásolásra gondolt.

Hegymegi Kiss Pál: Szilágyi Lajos kijelentette, hogy az összes jegyzők megkapták a tájékoztatást.

Az elnök a vitát berekeszti és dr

Vásáry István szólalt fel az utolsó szó jogán.

Indítványának csak azt a részét tartja fenn, hogy a választást ne erősítsék meg és új választást rendeljenek el. A törvényben hiányzik a megfelelő rendelkezés, mert nem is gondoltak arra, hogy ilyen eset, mint a mostani, előfordulhat az egyház életében. Hogyan volt lehetséges, hogy katolikus jegyzők ajánlják Uray Sándor megválasztását. Szilágyi Lajos tiltakozik az ellen, mintha utasítást adott volna a jegyzőknek. Ő tájékoztatást adott vallásfelekezetre különbség nélkül minden jegyzőnek. Tájékoztatni lehet a presbitériumot, de nem a községi jegyzőt! (Nagy zaj.) Gál Lajos lelkész is vallotta: a katolikus jegyző kérte, hogy szavazzanak Urayra. Az egyház multja, alkotmánya és jövője érdekében tiltakozom az ellen, hogy a jegyzők tulságos érdeklődést tanúsítsanak az egyház ügyei iránt. A többi állásoknál nem történt beavatkozás, csak a főjegyzőnél. **A református egyházat semmi sem tudja jobban megerősíteni a mai nehéz időkben és a bizonytalan jövőben, mintha az ösök által vérrel, karddal és áldozatokkal megszerzett, felépített alkotmányokhoz tántoríthatatlanul, minden személyi és hatalmi befolyás ellenére ragaszkodunk.**

A szavazás

Báró Vay László elnök szavazásra teszi fel az előadói és Vásáry István javaslatát. Titkos szavazást nem rendeltek el, a közgyűlés nyílt szavazással 28 ellenében 55 szavazattal elfogadta az előadói javaslatot és megerősítette Uray Sándor főjegyzővé történt megválasztását.

Az elnök az ülést néhány perere felfüggesztette, míg értesítették erről Uray Sándort, aki nem sokára meg is érkezett és letette az ünnepélyes esküt.

Maklár Károly püspök üdvözölte az eskütel után Uray Sándort, hangoztatva, hogy fontos egyházi közszolgálatba lép és hűséges, odaadó szolgálatával legyen világitó fátyla.

Uray Sándor megköszönte az üdvözlést. Nem vagyok abban a lelkiállapotban — kezdte szavait, — hogy köszönetemet méltóképpen kifejezhessem. Mindent Isten kezéből veszek, jót és rosszat is. Nem tettem egy lépést sem főjegyzőségem érdekében. Osztom a püspök ur felfogását, akinek nem ideálja a politizáló, hanem az imádkozó lelkipásztor. Külön programom nincs, programom az elnökség programja. A mai földrendezészerű időkben összefogásra van szükség.

Ezután az elnök a közgyűlés folytatását csütörtökre tűzte ki. Délután bírósági ügyeket tárgyaltak.

A Vatikán és Németország között nő a feszültség

Londoni jelentés szerint számolni kell azzal, hogy a Vatikán és Németország között a feszültség továbbra is kiéleződik. Utálnak arra, hogy a pápa maga is tett olyan nyilatkozatot, hogy a Krisztus keresztje mellett megjelent egy másik kereszt is s annak a keresztnek nincs köze a kereszténységhez, sőt szemben áll vele.

— **Római emlékművet találtak** Obudán egy építkezés során s nagyon szép művészi domborművet szedtek ki egy szétbontott régi falból.

Vasárnap ötvenezer front-harcos vonul fel Budapesten

Vasárnap délelőtt országos front-harcos találkozó lesz a budapesti Vigadóban. A front-harcos szövetség vezetői föl hívják a front-harcosokat a találkozóra és kéri: „a vér és kard jogán tegyenek hitet a rend nyugalom és a keresztény nemzeti Magyarország mellett.

A végleges programot csak pénteken állítják össze. Ötvenezer front-harcos részvételére számítanak ezen a demonstratív találkozón. Ajvidék minden városa elküldi front-harcos csoportjait a fővárosba s bizonyára Debrecen is kitessz magáért és nagyobb front-harcos küldöttség vesz részt a budapesti találkozón.

Vasárnap lesz a magyar ruházkodás propaganda gyűlése Debrecenben

József Ferenc főherceg és Anna hercegnő részvételével.

A magyar honi ipar, háziipar és magyaros ruházkodás pártolása és népszerűsítése érdekében — mint arról már megemlékeztünk — a debreceni Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, élén Fáy István főispánnal hatalmas propaganda nagygyűlést rendez vasárnap délelőtt 11 órakor a Csokonai színházban. Ez a debreceni propagandagyűlés rendkívül gazdag és színpompás tárgysorozatával méltóképpen fog hozzájárulni a hazafias mozgalom diadalmas kibontakozásához. Nagyban fogja emelni ennek az ünnepi alkalomnak a fényét az a körülmény, hogy a propaganda nagygyűlésen részt vesz maga Anna királyi hercegnő és vitéz dr József Ferenc királyi

herceg is s mindkettő beszédet is mondanak. Az előkészítő bizottság srényen munkálkodik azon, hogy minél impozánsabb és emlékeztetősebb legyen a nagygyűlés.

A rendezőség kérésére közöljük, hogy ma, csütörtökön délután lesz fél 4 órakor a Csokonai színházban a propaganda nagygyűlés főpróbája, melyre ugy a magyar ruhások, mint azokat, akik magyar ruhával nem rendelkeznek, kéri a rendezőség, hogy minél nagyobb számban feltétlenül jelenjenek meg.

A vasárnap délelőtt tartandó nagygyűlésre egyébként belépődij nem lesz, csupán a műsor megváltása kötelező.

Denk Gusztáv helyettes honvédfőparancsnok

A kormányzó vitéz kistoronyi Denk Gusztáv lovassági tábornokot nevezte ki a honvédség helyettes főparancsnokává. Rapaich lovassági tábornokot, az elődjét saját kérésére nyugalomba helyezték.

8 mázsa tárolt hus ügye a kihágási bíró előtt

A kihágási bíróság előtt tegnap tárgyalják annak a nyolcmázas tárolt húsnak az ügyét, mely miatt Paneth Lajos orth. szalámigyáros ellen indult eljárás. A múlt hónap folyamán ugyanis hatósági vizsgálatot tartottak Paneth Lajos József kir. herceg uceai telepén, ahol mint a tárgyalás folyamán dr Hernádi Mihály tisztiorvos ismertette,

találtak 177 kilónyi marhahúst, melyen a romlás jelei felismerhetőek voltak s azt a vágóhidra szelítve meg is semmisítették.

A hús valószínűleg a pácolásnál szennyreldhetett és ennek következtében indult meg a romlási folyamat. — A többi 588 kiló húst pedig hatósági székben elmerésére ajánlotta a tisztiorvos. Paneth Lajos előadta, hogy a vágások betöltése előtt nagyobb mennyiségű húst pácolt. Mikor a vizsgálóbizottság kiszállott, ő már maga is meg akarta ejteni azokat az egészségvédelmi eljárásokat, a romlott hús megsemmisítését, amit később a hatóság elrendelt. Jankovits József védőbeszéde után a kihágási bíró 500 pengő pénzbüntetésre ítélte Paneth Lajost, enyhítő körülménynek véve, hogy büntetlen s szakmájában eddig semmiféle egészségügyi kifogás nem merült fel, súlyosbító körülménynek pedig azt, hogy a romlott hús nagy mennyiségénél fogva súlyos bajokat okozhatott volna.

Az ítélet ellen Paneth Lajos fellebbezést jelentett be.

Megnyiták a debreceni szívek

Adományok Domokos Gábor családjának

Lapunk más helyén már beszámoltunk arról, hogy Domokos Gábornak, a hetek óta családjával szabad ég alatt háló, világháborút, hadifogságot átélő ácssegédnek siklótt panasz megértésére talált. Megnyitá a társadalom szíve és egymásután érkeznek be szerkesztőségünkbe az adományok. Minden fillér egy falat kenyér, kinyújtott kéz, simogató szeretet az élettől vert szegény családnak...

Ifj. vitéz Huszár Endre ref. gimnáziumi tanuló, akinek levelét lapunk más helyén közöljük adományozott 10 pengőt, N. N. 1 pengőt, N. N. 1 pengőt, kataszteri tisztviselő 1 pengőt, Boeskal étkedezést nyújt a nehéz helyzetben levő Domokos családnak. Csónka Pál Késes uca 31. szám alatti lakos Derecskén lakó, kalaposmester vejenél teljes ellátással felveszi tanulóinak egyik gyermekét.

Tekintettel arra, hogy a Domokos család még mindig nem jutott hajlékhoz s az éjszakák változatlanul hűvösek, a tíz pengőt is odaadtuk nekik. A boldogságtól sírva vették át az ajándékokat, nemes szívű emberek segítségét s az éjszaka már fedél alatt alusznak a Domokos gyermekek, akik felé kinyult a társadalom keze és talán visszavezeti őket az emberibb élet útjára.

— **A komádi hentesmestert,** akit közegészség elleni büntelt miatt tartóztattak le, a tábla is fogva tartotta. Illisi a szabadlábrahelyezését kérte s azt utasították el most végső fokozaton.

Felvilágosításképp közlöm, hogy én férfiruhaanyaggal és készruhával foglalkozom, rópecéduláim tövesek! Benyáts Ernő.

A felsőház elfogadta a titkos választójogot

Szilágyi Lajos üzenete a felforgatókhoz.

A felsőház tegnap befejezte a választójog-javaslat tárgyalását. Szilágyi Lajos szólalt fel a vitában. Méltatta a belügyminiszter tegnapi felszólalását. Felszólította a jobboldali politikusokat, hogy ne barátkozzanak, ne kacérkodjanak a felforgató eggyékekkel és csoportokkal. Azoknak, akik forradalmasítani akarják az országot, azt üzeni, ne játszanak a tüzzel, mert könnyen megjárhatják. A belügyminiszteri nyilatkozat után figyelni fogunk arra, mi történik személyi és tárgyi vonatkozásban, s mi történik a kormánylapok hasábjain? Mi a nagy kérdésekben egyek vagyunk és a mai nehéz időkben méltóan akarjuk törvényhozói működésünket betölteni.

Kozma Miklós a választások tisztaságáról beszélt. A javaslatot változtatás nélkül elfogadja, mert jónak tartja.

A felsőház általánosságban, majd jelentéktelen módosításokkal részleteiben is elfogadta a javaslatot. Azután megkezdtek a beruházási javaslat tárgyalását. Papp József és Meskó Zoltán felszólalása után a vitát csütörtökre halasztották.

Szóba került a felsőház foylosóján az úgynevezett zsidójavaslat is. Ezzel kapcsolatban az a vélemény alakult ki, hogy a felsőház meg is szavazza a zsidójavaslatot, ezt semmiesetre sem fogja megtenni jelentős módosítások nélkül, ami azt jelenti, hogy a felsőház vissza fogja küldeni a zsidójavaslatot a képviselőházba.

Törvényjavaslat a székesfehérvári országgyűlésről

Budapest, május 11. Darányi Kálmán miniszterelnök a Ház szerdai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be az országgyűlésnek Szent István király emlékére Székesfehérvárott tartandó üléseiről. A törvényjavaslat, amely 3 szakaszból áll, kimondja, hogy az országgyűlés két háza Szent István király emlékére, halálának 900. évfordulójára alkalmából 1938 augusztus hó 21-én Székesfehérvárott, vagyis ott tart ünnepélyes együtülést, ahol Szent István a királyi törvénynapokat tartotta s amely város a királyi törvénynapokból kifejlődött árpádkori országgyűlésnek székhelye volt. A székesfehérvári ünnepélyes együtülés egyetlen tárgya annak a törvény-

nek megalkotása, amelyben a nemzet a keresztény magyar államot megalapító Szent István király emlékét megörökíti. Az ünnepélyes együtülés ülésen a miniszterelnök előterjeszti s nyomban ismeretli a Szent István király emlékét megörökítő törvényjavaslatot, melyet a két Ház bizottsági tárgyalás nélkül azonnal tárgyalás alá vesz. Ezt követően a miniszterelnök az országgyűlés által alkotott törvényt kihirdetési záradékkal s aláírásával való ellátás végett Magyarországban az ülésen jelenlevő kormányzója elé terjeszti. A tárgyalás és határozathozatal módját az országgyűlés két háza állapítja meg.

Vasárnap nagyszabású sportünnepély a Stadionban

Hatalmas érdeklődés előzi meg a Debreceni Torna Egyesület vasárnapi jubiláris ünnepségeit. A nagymúltú egyesület, amely olyan sok dicsőséget szerzett Debrecen színeinek, most ünnepi hetvenéves fennállását, délelőtt 10 órakor a város háza közgyűlési termében fényes külsőségek között tartandó díszközgyűléssel, délután három negyedégy órai kezdettel pedig a nagyerdő Stadionban hatalmas sportünnepélyt.

A délutáni műsort érdekesebbnél érdekesebb sport attrakciók teszik változatossá, melyeknél Debrecen válo-

gató tornászai, birkózói, ökölvívói, súlyemelői, DTE atlétái szerepelnek. Azonkívül közreműködnek a színpompás tömegbemutatóknál a katonaság, a Dóczy intézet tagozatai, női és fiú kereskedelmi, állami gimnázium, zsidó gimnázium és leventék.

A jegyek árát minimálisan állapította meg a rendezőség. Állóhely 30 fillér, II. rendű ülőhely 50 fillér, I. r. ülőhely 70 fillér, korzósülés 80 fillér, tribünülés 1 pengő. Jegyek elővételben Böhm és Gyürky papírkereskedésében (Kossuth uca) kaphatók.

A szovjet sem nyújthat segítséget Csehszlovákiának

London, május 11. A Press Association jelenti: Most, hogy Ribbentrop német külügyminiszter Rómából visszatért Berlinbe, Henderson berlini angol nagykövet rövidesen részletes megbeszélést fog vele folytatni az angol kormány nézeteiről a csehszlovákiai helyzet tekintetében.

Az Evening News jelenti Prágából: Hodzsa cseh miniszterelnök és Krofta külügyminiszter azt hiszik, hogy a jövő hét válságos lesz. A kormány tagjai utasításokat kaptak, hogy hétélig ne hagyják el Prágát, mondják le minden egyéb elfoglaltságukat, álljanak készen minden eshetőségre.

Az Evening Standard diplomáciai levelezője ezeket írja: Csehszlovákia a lengyel kormány kezében van. Litvinov Gernben közölte Bonnet franczia külügyi-

niszterrel, hogy a szovjet kormány nem nyújthatna hatásos segítséget az esetleg megtámadott Csehszlovákiának, ha Lengyelország nem enged meg, hogy a vörös hadsereg lengyel területen vonuljon át. Lengyelország azonban már közölte az összes külföldi államokkal, hogy semmi szín alatt sem enged meg a vörös hadseregnek, hogy határát átlépje, sem pedig a vörös légi haderőnek, hogy lengyel terület felett bármely irányban átrepüljön.

Beck külügyminiszter tehát Pilsudszky tábornagy politikáját folytatja: Lengyelország a Balti tengertől a Fekete tengerig terjedő semleges hatalmi csoport vezetője akar lenni, amely megakadályozná az összetűzést Németország és Szovjetország között. Ezért siettetette Beck lengyel külügyi-

niszter a litván viszály elintézését is. Beck úgy véli, hogy Közép-Európa nagy változások küszöbén áll Ausztria beolvadása és azon tény következtében, hogy Csehszlovákia nem maradhat Szovjet-

Oroszország szövetségese. Beck azt szeretné, hogy Csehszlovákia is rendezze ellentétét Lengyelországgal s csatlakozzék a semleges csoporthoz.

Debreceni pénzügyi tisztviselő motor-kerékpáros balesete Nyiregyháza mellett

Könnyen végzetessé válható motor-kerékpárszerencsétlenség történt tegnap Nyirpazony közelében. Motor-kerékpáron Nyiregyháza felé haladt Buzinkay Sándor nyiregyházi pénzügyi igazgatósági tisztviselő. A hátsó ülésen dr. Kovács Ferenc debreceni pénzügyi igazgatósági fogalmazó ült. Egyik fordulónál szembetalálták magukat egy szabálytalanul hajtó szekérrel. Már-

már az összeütközés elkerülhetetlen volt, amikor Buzinkay egy merész fordulattal lefékezett. Az összeütközés így nem következett be, de a két tisztviselő nagy ívben lerepült a motor-kerékpárról. Mindketlen vész fejjel kerültek el a földön. A kihírt mentők mindkét sebesültet bevitték a nyiregyházi Erzsébet kórházba. Állapotuk nem súlyos.

Értelmiségi munkanélküliek elhelyezése a községekben

Budapest, május 11. MTL. Az értelmiségi munkanélküliség ügyei-nek kormánybiztosa rendeletet adott ki az értelmiségi munkanélkülieknek községi jegyzők mellé irodai munkák elvégzésére leendő ideiglenes alkalmaztatásáról. A kormány ugyanis a községi közigazgatás zavartalan működésének biztosítása céljából elhatározta, hogy a községi jegyzők mellé az irodai munkák elvégzésére kellő végzettséggel rendelkező rendelkezéssel értelmiségi munkanélkülieket kiegészítő munkaerőként ideiglenesen alkalmazni fogja. Az alkalmazások kimondottan ideiglenes jellegűek. Az alkalmazandók az állammal vagy önkormányzat-

tal semmilyen kormányzati viszonyban nem állanak s csak a hivatali titok megtartására tesznek esküt. Havi díjazásuk 80 pengő. Alkalmaztatásukat a város-egye alispánja 2 heti felmondással bármikor, ulyosabb hivatali vétség esetén pedig azonnali hatállyal is megszüntetheti. Egyes községi jegyzők mellé való beosztásuk nem alkalmaztatásuk egész idejére szól, hanem szükséghez képest helyeztetnek esetleg egyik községből a másikba. Az alkalmaztatások iránti kérelmet az Értelmiségi Munkanélküliség ügyének kormánybiztosához, Budapest, V. Klotild u. 10. c. bezárólag május 28-ig írásban kell bejelenteni.

Forradalom tört ki Braziliában

A Vargas-kormányt a Braziliában kitört forradalom megbuktatta és ideiglenes kormány alakult az ügyek vezetésére. A londoni brazil követség még nem erősítette meg a forradalom híreit.

Rio de Janeiro, május 11. Az összekülvök úgy akartak behatolni az elnöki palotába, hogy előbb megölték az őrség tagjait, elválták a távbeszélő vezetéket, közben azonban megfede-

keztek arról, hogy az elnök szobájának egy titkos vonala is van a rendőrséggel. Ennek volt köszönhető, hogy Vargas elnök két óral harc után a rendőrséget mégis értesíteni tudta.

Magyar könyvnapra megjelenő könyvek

már most előjegyezhetők a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben

csak a hajnali pirkadás vetett véget.

Az elítélt asszony tárgyalás után megmérgezte magát

A budapesti törvényszéken két sógorról: Szlukovényi Imréné és Dobozy Zsigmondné közötti családi háborúság ügyében folytatták le a tárgyalást. Szlukovényiné az öt becsületsértésért feljelentő Dobozyné ellen előadta, hogy az verekedés közben rátámadt és két ujját törte. A szembesítés során Szlukovényiné elájult. Végül Szlukovényi Imréné kétrendbeli becsületsértés miatt 20 pengőre ítélték. Mikor meghallotta, hogy elítélték, az asszony hisztérikus sikoltozni, kiabálni kezdett.

— Tönkretettek, nem élem túl.

A tárgyalóterem folyosóján lerogyott egy padra, majd egy óvatlan pillanatban morfiomus ampullát vett elő, amelynek tartalmát felhajtotta.

A folyosón nagy riadalom támadt, értesítették a mentőket, akik az üveg tartalmát megvizsgálva megállapították, hogy Szlukovényiné morfiomus mérget vett magát. Eszméletlen, súlyos állapotban volt, amikor a mentők a Rókus kórházba szállították.

Lovagias ügy

Budapest, május 11. A múlt heti interpellációs napon, mint ismeretes, összetűzés támadt a képviselőházban Payr Hugó és gróf Festetics Domonkos képviselő között. Payr Hugó a vita anyagának egyik részét lovagias útra terelte, másik részét pedig a parlament elé terjesztette, ahol behízonnyította, hogy 1931-ben gróf Festetics Domonkos osztrák állampolgárságot nyert. A lovagias ügyben a megbízottak két ízben találkoztak és az ügyet most békésen befejezték azzal, hogy Festetics Domonkos gróf megbízottai útján bocsánatot kért Payr Hugótól.

Csodálatos égi tünemény Debrecen felett

Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka az éjszakai járókelők csodálatos égi tüneményben gyönyörködtek. A Nagyerdő felől Józsa irányában egész éjjel segett az ég alja. Ha nappal lett volna, azt mondták volna, hogy biztosan szél lesz. De éjszaka az ilyen égi tünemény nagyon ritka. Mintegy két kilométernyi szélességben teljesen vörös volt az ég alja, amely a széle felé lilába és rózsaszínbe ment át. A szép égi tüneménynek

Neményi Lili bucsufellépését kéri

Kaptuk a következő levelet:
A Csokonai-színház igazgatóságától kérjük *Neményi Lili* búcsúestjét másorra tűzni, mert kétévi nagyszerű művészi szereplése után megérdemli, hogy a debreceni közönség, akinek olyan sok gyönyörű estét szerzett, méltó módon elbúcsúzhasson *Neményi Lilitől*, kedvence művésznőjétől és gyönyörködhessenek csodás énekében, akik most olcsóbb helyárak mellett megnézhetik valamelyik nagyszerű szerepében és búcsút vehetnek tőle azzal — a viszontlátásig.
Kérésünk teljesítése reményében vagyunk tisztelettel
Több művészetkedvelő színházlátogató.

Reméljük, Horváth Árpád igazgató örömmel tesz eleget a közönség kérésének.

A színházi iroda jelenti:

Az ország és a Nemzeti Színház legnépszerűbb művésze

Jávor

Pál, legnagyobb alakításában, a

Süt a nap

főszerepében e hó 13-án, pénteken. Minimális helyáremelés. Jegyek még korlátozott számban kaphatók. (Jegypénztár, telefon: 25-45).

Puccini

operája az örökfiatal szerelemről, a

Bohéme

16-án, kellő számú jelentkezés esetén, nagy pesti vendégegyüttessel és

H. NEMÉNYI LILIVEL.

Csütörtökön, május 12-én utolsó operett est: SÁRGAPITYKÉS KÖZLEGENY.

Szombaton, vasárnap délután s este Budapest legnagyobb vígjátékcsikere:

Fűszer és csemege

A prózai együttes búcsúja. Rendező: Horváth Árpád.

Utolsó napok. Járjon színházba.

Vasárnap nagy hangversenyt tart a Szenczi Molnár Ének- és Zenekari Egyesület

Vasárnap este 8 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében igen gazdag műsorral rendezi hangversenyét a Szenczi Molnár Ének- és Zenekari Egyesület. A műsor 2 órát vesz igénybe s Debrecenben ritkán hallott művészi számokban gyönyörködött a közönség.

A hangverseny jegyei kaphatók a református egyházi hivatalban, Kálvin tér 17. és a Méliusz könyvkereskedésben.

A műsoron szerepelnek: Gilbert B. Bedell E. A. Handel, Schubert, Mozart, Brahms, Hüber-művei. A megnyitó beszédet a hangverseny előtt **Török Tibor** tanítóképzőintézeti igazgató mondja.

A jegyek ára ötven fillértől 2 pengőig van megállapítva, diákjegy harmadik fillér.

Fent: A Svetits intézet V. oszt. hallgatóit bucsuztatják a tornateremben. — Lent: Tanítónőképzsők ballagása a Svetits intézet udvarán.

Rimóczy Lajos halálára

Debrecennek van egy vize, Kinek Hortobágy a neve...

A közeli Nádudvar község falombos csendes kis katolikus temetőjébe ma kísérik utolsó útjára **Rimóczi Lajost** s ez úton bizonyosan felhangzik a nádudvari híres primás **Rácz András** hegedűjén az idézett hortobágyi nótával együtt még egy pár másik is. **Králik** főtitelendő úr elvégzi a szertartást, az édes magyar rög ráhull **Rimóczi Lajos** egyszerű deszkakoporsójára, a sírásók megigazítják utójára a síron a kis fakeresztet s ezzel pontot tesznek egy csöndes egyszerűségben eltelt s egyszerűségében is mozgalmas, színes és érdekes élet után.

A régi magyar napok derűjének halványulását érzem mindannyiszor, amikor egy-egy magyar cigány kezéből kihull a vonó, amikor a szárazfa hurjai zordon pattanással leválnak. Mert micsoda más lehetne a mai kiellen világban, a mai legendás magyar multat annak minden borúját-derűjét, sírvigadását szívbemarkolóan idézhetné fel lelkünkben, mint a cigány vonója s hegedűje húrjának fájdalmasan szép zengése. **Rimóczi Lajos** nem volt cigány, de hegedűjével kezében negyvenvöle esztendeig járta egymagában a széles pusztát, a Hortobágyot s a környékbeli községek és kisvárosok vásárait és pohár borért éppen olyan teli szívvel hegedült a számadó esikőnek, bojtárnak, a régi betyárvilágban a bujdosó szegénylegénynek, mint a százasbankóért nagy uraknak.

Aki valaha megfordult a Nagyhortobágyon, lehetetlen volt nem találkozni **Rimóczi Lajos** jellegzetesen magyar, kuruczkorbeli figurájával. Dolmányos ruházata, rámás eszmájában úgy nézett a „jövendőre” meleg tekintetével, hogy bárki is feltámadt regősnek, igricznek vélhette. Ha pedig valaki gyakran járt-kelt a pusztán, barátjának tekinthette **Rimóczi bácsit**. Mindenki ismerte, szerette és becsülte őt. A pásztor nép minden íjja-fija ismerte s ő is ismert mindenkit az egész környéken. Valamikor egy valamirevaló **Sándor-napja József-napja**, egy nádudvari követválasztás bizony nem volt teljes, nem volt valódi **Rimóczi bácsi** nélkül. Saját kijelentése szerint sohasem volt „bandában”, mindig csak egyedül muzsikált. De a pásztoralok, betyárnóták ízt, hangulatát, naiv barátságát senkinek adta vissza hűvebben, a pusztá romantikájának leghívatottabb tolmácsolója ő volt. A magyar falu akadémillata, fehérre meszelt kis házak rezedaszaga érzelt, ha ő muzsikált s énekelt hozzá esengő, az utóbbi időkben pedig bizony már csak reszkető öreg

hangján. Számtalan nótát, betyárrománót, pusztai balladát ismert, ezeket mind a pásztoroktól, futó betyároktól, falubeli legényektől öregektől, egyszerű hallás után tanulta. — Sokan fordultak hozzá, akik a Hortobágy-környéki népi nótakincsének a gyűjtésével foglalkoztak. Legutóbb a Városi Dalegylet megbízásából a minden szépeért, eredetiért rajongó **karnagy: Forrai István** és e sorok íója jártunk kiűn Nádudvaron, hogy a dalegylet júniusi jubiláris díszhangversenyére egy pár hortobágyi nótát gyűjtsünk. **Rimóczi bácsival** való találkozásunkkor teli lettek szemünk könnyel. Szegényes kis viskójában, borotválkozás közben találtuk. Elmondotta, hogy egy hónap óta „mejjgőrese” van. Kissé legyengültnek találtuk, de arra nem gondoltunk, hogy ilyen hamar bevégezze. Elmondottuk, miért kerestük fel s ő szívesen vállalkozott, hogy megismertet bennünket sok hortobágyi nótával. Egy nehányat fel is jegyeztünk s magunk között elhatároztuk, hogy a júniusi hangversenyre behozatjuk Debrecenbe s el-

visszük a színházba, ahol talán úgyszem járt soha életében. Kérésünkre eljött velünk **Óreg Balázs Antal** nádudvari módos gazdához, aki valamikor fél életét a Hortobágyon élte le. **Óreg Balázs Antal** szépen dalolt, **Rimóczi bácsi** hegedült. Hogy ez történt, nincsen két hete.

Vajjon kire marad a vén hegedű? Lesz-e aki felvegye? Bizonyosan nem „mesterhegedű” az övé, de vén **Rimóczi Lajos** a közönséges, gyári hegedűn is mesterien játszotta az ó derék magyar lelkéből szüntugyanazon magyar pásztorlelkéből fakadt nótákat, mert meghihlette őt az Úr, akit imádni zsenge gyermekkorától kezdve egy vasárnap sem mulasztott el és aki megelégtvén hű szolgálja földi fарадоzásait, szegény celsétségét — örök pihenőre elszólította.

Mily örömteli találkozás a mennyben: **Jókai Mór**, hortobágyi **Deli Mátyás**, jó Ecsedi professzor, híres **Papp Elek** képviselő, tanácsbéli elhalt urak Debrecenből, hortobágyi pásztorok, szegénylegények.

A Hortobágyon pedig tovább kólimpol a gulya s játszik velünk a csalóka délibáb...

A Máv alkalmazottak „Balás Károly Zeneegyesületének közgyűlése

A debreceni MÁV. Filharmonikus zenekar anyaezjesülete, a „Balás Károly zeneegyesület” nagy érdeklődés mellett tartotta 15-ik évi közgyűlését, melyen megjelentek **Koren Emil** üzletigazgató, **Wolfinau József**, **Görög József** és **Pénzes Géza** főtanácsosok. A közgyűlést a Nemzeti Hírszolgálat elmondása után **Hajdu László** főtanácsos, egyesületi alelnök nyitotta meg, megemlékezve a zenekar sikereiben gazdag elmúlt szezonjáról. **Dr. Gottenhuber Sándor** titkári és **Németh József** pénztári jelentését egyhangulag elfogadták. Utóbbiból kiderült, **Ditrói János** jelentésében kimutatta, hogy az egyesületnek több, mint 12.000 pengő vagyona van. Ezután megejtették a tisztújítást, melynek során egyhangulag a következőket választották meg:

Elnök **Dr. Major Sándor** ny. főtanácsos, alelnökök **Abonyi Gyula** állomásfőnök és **Karász Pál** osztálymérnök, titkár **Dr. Gottenhuber Sándor**, pénztáros **Tornay Alajos**, jegyző **Dr. Ungváry Emil**, gondnok **Horváth László**, ellenőr **Sallai József**, szertáros **Szentesi Gusztáv** és **Isroky Gyula**.

Választmányi tagok lettek: Rendes tagok: **Bartha Sándor**, **Benedek Sándor**, **Cóvek Andor**, **Csire János**, **Deák Lajos**, **Deéssy Kálmán**, **Göri**

Pál, **Csirta László**, **Dr. Gyöngyössy Róbert**, **Hapdu László**, **Halmos Rudolf**, **Dr. Horváth Gyula**, **Kerényi Elemér**, **Mauk Géza**, **Dr. Molnár Lajos**, **Dr. Papp Antal**, **Pénzes Géza**, **Dr. Rétaeiyi Rudolf**, **Dr. Ruzicska István**, **Semsey Lajos**, **Dr. Szeverényi Szaniszió**, **Sziklay László**, **Wolfinau József**, **Zivuska Andor**.

Pótlagok: **Baranyi Ilés**, **Berzsenyi Gyula**, **Kiss Ferenc**, **Erdei Imre**, **Pető Gyula**, **Szép József**.

A számvizsgáló bizottság tagjai: **Ditrói János**, **Lengyel László**, **Bajorhegyi László**.

Dr. Major Sándor elnök megköszönte a bizalmat s bejelentette, hogy a MÁV Filharmonikus Zenekar a Kollégium jubileumi ünnepségének középontjába kerül a vállalkozásával, hogy **Kodály Pál** Hungaricussát a kormányzó jelenlétében előadja a színházban. — **Major Sándor** elnök zárta be a gyűlést.

— **Letartóztatták a végrehajtót**, aki — mint megírtuk — önként jelentkezett a debreceni ügyészségen s elmondta, hogy ezer pengő hivatali pénzzel nem tud elszámolni. A végrehajtó **Hunyadi István**, aki **Hajdúszoboszló** ról jött be és magával hozta elszámolásairól a könyvet is, letartóztatásba került. Fogvatartását helybenhagyták. A vizsgálat folyik az ügyben. **Hajdúszoboszló város** még nem jelentette, hogy mennyi kár érte.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATÁSA, május 8—15-ig: „Kigyó”
Piac uca 31., telefon: 30-95. —
„Magyarkorona” Péterfia u. 10., telefon: 16-06. — „Csillag” Árpád tér 1. szám, telefon: 29-32. — „Sas” Hatvan uca 70 szám telefon: 11-39
„Szentháromság”, Homokkert, Szabó Kálmán uca 14., telefon: 17-09.
MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass,
hogymint dolgozhasz.”

Véget ért a lelkésznék nagyszerű konferenciája

A tiszántúli kerület református lelkésznék szövetsége kétnapos konferenciát tartott május 10—11-én délután a lelkésznék, délután a nők számára, amely örömdetes nagy megmozdulást eredményezett, úgyhogy az előadótérmegek kicsinyek voltak a női konferenciát a Kistemplomban kellett megtartani.

Ugy a lelkésznék, mint a református nők számosan hallgatták a kiváló előadásokat, ezzel is jelképezve az összetartozást, az összetartást és felebaráti szeretetet, melyekről szavakkal is bizonyosságot tettek. Az előadásokhoz hozzászólások is hangzottak el, gazdag és értékes eszmecsere, mely a közösségben magasztos és áldásos volt a lelkekre, a lelki életre. Akik jelen lehettek sokáig nem felejtik el a magasszínvonalon szármaló előadássorozatot. Imádkoztak: Harasnyai Pálné esperesnő (Gyula), Bartha Lászlóné esperesnő (Tiszalök), Molnár Zoltánné (Hajdúhadház), Mezey Béláné (Debrecen), dr. Ferenczy Károlyné (Nyíregyháza), özv. Fiers Elekné (Budapest), özv. Szabó Mihályné (Debrecen), Bagdy Dánielné (Debrecen) — Uray Sándorné (Debrecen) lelkésznék.

Elnöki megnyitót mondott Szele Miklósné (Debrecen). Előadók voltak: Kovácsné Huszár Jolán (Kiskunfélegyháza), özv. Fiers Elekné és dr. Kovács J. Istvánné (Budapest), dr. Dancsházy Sándorné (Debrecen), dr. Szász Imréné esperesnő (Monostorpályi), dr. Révész Imréné művészi éneket adott elő, orgonán kísért: B. Szűcs Ferenc tanítónőképző intézeti tanár.

Dr. Boér Károlyné, mint a Gyorssegély-alap pénzügykezelője bevezetést tartott az esperesnők jelentését megelőzőleg, melyek a Gyorssegély-alap ügyeit és a folyó ügyeket foglalták magukban, mely után a távollevő esperesnők jelentéseit Szele Miklósné főtitkár ismertette s a jelenlevő esperesnők jelentéseiket terjesztették elő.

Ezzel véget ért a kétnapos konferencia, mely tanulságos, áldásos volt a legközelebbi szeptemberben lesz.

— **Kitüntetett ezredes.** A Kormányzó ur öfőméltósága Tamásy (Bészler) János m. kir. honvéd ezredes, abaujtonavármegyei testnevelési felügyelőnek e téren tanúsított érdemes munkássága elismerésül a magyar érdemrend tiszt kerestjét adományozta. Az ünnepélyes átadás a vármegye ideiglenes székhelyén. Szikszón tegnap délelőtt történt a katonai és polgári hatóságok részvételével.

— **Dr. Ember Ernő ügyvédi irodáját** Szent Anna uca 11. szám alá helyezte át.

— **Éveken át székszorulásban szenvedő egyének** gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelenként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— **Hubay emlékhangverseny a Zeneiskolában.** Kegyeletes ünnepi hangverseny színhelye lesz ma, csütörtök este 8 órakor a Városi Zeneiskola hangversenyterme. — Az intézet legkiválóbb növendékeivel a tavaly elhunyt nagy Mesternek dr. Hubay Jenőnek, aki a város díszpolgára is volt, emlékeztére műveiből hangversenyt rendez. Bevezető beszédet dr. Baranyai János zeneiskolai igazgató uondja. Az emlékhangversenyen megjelenik dr. Hubay Jenőné Cserián Róza grófnő is.

— **A Csokonai-Kör a Nyilastelepen.** Vasárnap délután félhat órakor tartja meg vendéglőadását a Nyilastelepen a Csokonai-Kör a Református Gyülekezeti Házban. Ez lesz a bevezetője annak az előadássorozatnak, amelyet a Csokonai-Kör a kertségi olvasókörök vezetőivel való tárgyalás nyomán május és június hónapban tervbevevett. Az előkészítés munkáját a Nyilastelepen Mezey Béla lelkész, a Nyilastelepi Ref. Olvasókör elnöke vezeti. A Csokonai-Kör kitűnő előadógárdájával készül a testvéri kulturális együttműködésre. Szereplők: Tuszádi Tustér Jolán szavalóművész, Mezey Béla, Csobán Endre, Gáspár Gyula, Mata János és Tóth Endre. Részletes műsort holnap számunkban közlünk.

Márkás tenniszütők Szendróné Batthyányi-u. 22. sz.

— **A Légoltalmi Liga hírel:** A Légoltalmi Liga debreceni csoportja a város körzeteiben megkezdte propaganda és oktató előadásainak sorozatát. A legközelebbi előadás május hó 15-én vasárnap délután négy órakor a nyilastelepi református iskolában, ugyanaznap délután hat órakor a homokkerti ref. olvasókör helyiségeiben lesz, a Légoltalmi Liga céljairól és a szervezkedés szükségességéről. Belépő díj nincs. Minden magyar hazafias gondolkozású férfit és nőt szívesen látunk. (o)

— **Ifjú Kelemen Ernő,** makói gazdasági m. kir. segédfelügyelőt a földművelésügyi miniszter Kaposvárra helyezte át, egyúttal megbízta a Kaposvári székhelyű Országos Szarvasmarha Tenyésztő Szövetség ügyvezető igazgatói teendőinek ellátásával. — A fiatal tisztviselőre kitüntetés számba menő megbízás, illetőleg kinevezéséhez a debreceni gazdasági akadémia volt hallgatójának gratulálunk.

— **„Hargitaváralja” jelképes község elöljárósága** értesíti a lakosságát, hogy az erdei kirándulás a rossz időjárás miatt elmarad. Ujabb kirándulás illetve összejövetel idejét meghívóival közlik. (o)

— **Hét szovjet bombavető repülőgép haladt át román területen és Csehszlovákiában szállt le.** A repülőgépek átengedése miatt az egyik szomszédos hatalom kérdést intézett Romániához, de választ nem kapott.

— **A Dunát az Atlanti Oceánnal akarják összekötni és ezért megkezdik a Duna—Majna—Rajna csatorna építését.** Ilyen módon az Atlanti Oceántól a Fekete tengerig nyitnák meg a vizutat. A 4000 kilométeres víziut nagy előnyt jelent az érdekelt országoknak.

— **Két francia katonai repülőgép** gyakorlat közben lezuhant és személyzete meghalt. Ez a szerencsétlenség egy sorozatnak a legújabb része.

— **Dr. Réti László ügyvédi irodáját** Kálvin tér 3. szám alá helyezte át.

— **A Kollégium gimnáziumának irodalmi ünnepélye.** Egy századdal előbb a magyarság múltjához fordult erőért és tartalékért, a mai nehéz időkben a nemzet legtümönyebb rétegéhez, a néphez folyamodunk. Ennek a fordultnak a jele az a gazdag és változatos tartalmú kis ünnepély is, mely a református gimnázium kis önképzőkörének rendezésében szombaton délután öt órakor fog lejátszódni a Kollégium dísztermében. A minden bizonnyal nagyszámban megjelenő közönségnek alkalma lesz itt hallani népmesét, hű népies előadásban, balladát énekelve, ahogy az való, szép ősi magyar dalokat, szülő éneket és zenekaron, aztán Arany gyönyörű népies balladáját a Tengeri hántást, dramatisztált formában, szavalókörrel megszólaltatva. Az ünnepély célját és jelentőségét Végh József dr. a kis önképzőkör hivatott vezető-ánára fogja ismertetni, megnyitójában. A nagyjelentőségű és nagy érdeklődést megérdemlő előadást szívesen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Hajfestés? Daur? Kozmetika?** Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. **KOMAROMINÉ, Bika-bérbáz,** — telefon: 19-56.

— **London védekezik a légi támadás ellen** és ötszáz léggömbre erősített dróthálóval védekezik a repülőgépek ellen. A levegőben függő acél drótháló leszedi a támadó repülőgépeket.

— **Poloskát, svábót öl „Szektin”** rovarirtó, doboz 1.20. Jóna és Jóna utóda Somogyi drogéria, Kossuth uca 6.

— **A japán gazdasági élet két vezető tényezője** Budapestre érkezett és itt a Nemzeti Bankkal kezdték tárgyalásokat. A japánok kereskedelmi összeköttetést akarnak létesíteni.

— **A DEBRECZEN Karcag és Hajdú szoboszló állomásokon az IBUSZ pavilonban naponként már kora reggeltől kezdve kapható.** Az utazó közönség köréből felmerült kívánásokat teljesítjük, amikor lapunkat ezeken az állomásokon is árusítatjuk.

— **Ausztriában életbe lép az olcsó német vasúti tarifa** és a nyomdák már gyártják a jegyeket, mert az olcsó árakért a forgalom nagy megnövekedését várják.

— **Károly román király elleni merényletről** terjesztettek híreket. A hivatalos jelentés szerint csak annyi történt, hogy a király katonai díszszemlén vett részt és amikor már a király és az udvartartás tagjai elvonultak, az egyik rendőr zsebében elsült a pisztoly s a rendőr lábujját sebezte meg.

— **A csillag-képek rejtélyes világába** visz el a gazdagon illusztrált cikk, amely az égbolt különleges csillag-alakzatainak kialakulásáról Tolnai Világlapja új számában most jelent meg.

— **A párizsi színházak legújabb nikereiről,** rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— **A spanyol haretéren a nagy esőben** kisebb csaták vannak és csak a Morelától délkeletre alakult ki nagyobb ütközet, melyben a nemzeti repülők vesznek tevékeny részt.

— **Az elítélt Málnassy Ödön** történetiről dícsérte röpiratában dr. Erdélyi Kálmán magántisztviselő, akit büntetés feldicsérése miatt elítélt a törvényszék 50 pengő pénzbüntetésre.

— **A Magyar Egyesült Párt a rosznyói magyar polgári iskola és magyar gimnázium felállítására** indítványt tett. A képviselő testület két szavazás ellenében elfogadta a magyar iskolák felállításáról szóló indítványt.

— **Megmérgezte magát Baróti Klára** 47 éves Debrecen, Táltos utca 11. sz. alatti lakos, akit életveszélyes állapotban vittek a klinikára. Megmenteni az életnek nem tudták, mert szerdára virradóra meghalt a klinikán a mérgezés következtében. Az öngyilkosság ügyében vizsgálat indult annak megállapítására, hogy miért dobta el magától az életet Baróti Klára.

— **FODRASZATOMAT áthelyeztem** Simonffy uca 1. szám alá, Csillag kereskedés után, BATA fodrász.

— **Fekets Géza ismét az ügyészségre került,** mert az érettségi bizonyítvány hamisítási ügyében a rendőrség a nyomozást befejezte és átadta az ügyészségnek. A vizsgálóbíró valószínű, hogy csak pénteken kezd meg a kihallgatását és akkor dönt további fogvatartásának kérdésében.

— **A Tisza rohamosan árad** Szegeden és a víz magassága már 568 cm magas, remélik hogy néhány napon belül apadás következik be.

— **Árpád fejedelem útját** kétfélepengős költséggel elkészítették Budán és szerdán átadták a hatalmas sügurutat a forgalomnak. Ez az út lehetővé teszi, hogy a nyugatról jövő idegenek szép környezetben érhessek el Budapestet.

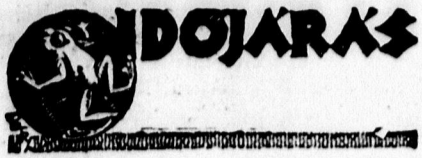
— **Japán hadihajókat bombázták** a kínai repülők. Az átszervezett kínai légiflotta egymásután aratja sikereit. Kanton felett öt japán bombavető jelent meg, de a kínai repülőgépek ketőt lelőttek, mire a három másik bombavető elmenekült. A kínai repülőraj japán hadihajókat támadott meg s a bombázás során egy japán hadihajó súlyosan megsérült.

Irógép-kellékek HURAY, partkamara T: 17-93

— **Átértékelték Miskolc város vagyoni leltárát** és a 35 millió pengőből 14 millió pengő lett. A leírás csak azt jelenti, hogy az eddigi vagyon is csak papíron volt meg.

— **Kétnapi fogházra ítélték dr. Seregy Géza** pápai lakost, ki a Habsburg ház bünei címmel cikket írt és abban IV. Károly király ellen sértést követelt el. A törvényszék dr. Seregy Gézát királysértés vétsége miatt kétheti fogházra ítélte.

— **A Vasutasok „Szárnyaskerék” Önképző és Önszervező Egyesületének közgyűlése.** Most tartotta meg a „Szárnyaskerék” Hunyadi utca 9. sz. székházában a 17-ik évi rendes közgyűlést. Molnár József elnök lelkes szavakkal üdvözölte a nagyszámban megjelent helybeli és vidéki tagokat. Üdvözölte a MÁV. Üzletigazgatóságot képviselő Nagy Károly MÁV. tanácsost és kegyeletes szavakkal áldozott az április 24-én megnyitott, de felfüggesztett közgyűlésen tragikus hirtelenséggel elhunyt Kaszonyi József főpénztárnok emlékének. A közgyűlés meghatottan, állva hallgatta végig a megemlékezést. A közgyűlés megnyitása után Tóth Ernő titkár olvasta fel egy év gazdag tárházának adatait, amelyből kiderült, hogy a tisztán altruista alapon működő egyesület minő hatalmas munkát végzett. Az egyesület ügyszerető vezetősége biztos célkitűzéssel viszi előre a 2063 tagot számláló táborát. Értékes székházában lüktető társadalmi élet folyik s a kis emberek s az egyesület minden jó akarója kellemesen és otthon érezheti magát a székház falai között. Letárgyalták az alapszabálymódosítást, az ügyrendet s utána a kivált 8 választmányi tag helyét a portagok behívásával pótolták. Megválasztották az új pénztárnokot s az eddig be nem töltött ügyészi állásra a közgyűlés egyhangulag dr. Nagy Béla ügyvédet választotta meg. Az estebe nyúló, vitákban gazdag közgyűlés a himnusz eléneklésével zárták be.

Hazánkban újabb kiadás eső volt. Legnagyobb mennyiségben a fővárostól északra levő hegységekben volt eső. A szél az ország nagyrésztében viharossá vált. A hőmérséklet keleten általában 16—18 fokig, Békéscsabán 20 fokig, a nyugati megyékben a 10 fok fölé is alig emelkedett.

Prognózis: Élénk észak, északkeleti szél, az éjszakai szél fokozódása a nyugati megyékben talajmenti fagy. Dél előtt kevés felhő, délután néhány helyen futó záporosó. A nappali hőmérséklet az ország keleti felében tovább emelkedik, nyugaton kissé emelkedik.

Születések: Dóka Antal fm. Macs 71—73. leány Erzsébet. Kapusi István fm. Fülöp u. 24. fiu János. Lőcsei István timármester Uszó u. 6. leány Mária. Czizek Ferenc uradalmi számtartó Szeghalom, fiu Sándor. Szabó Gyula máv. s. tiszt Töhötöm u. 10. fiu Gyula. Bereczky Béla cipész s. Gyöngyvirág u. 22. leány Magdolna. Kémery József magánhivatalnok Kut u. 14. fiu Arpad. Dörög Sándor fm. Alföldy téglagyár. leány Juliánna. Tóth Kálmán fm. Kálmán u. 11. fiu Sándor. Oláh Imre juhász Péterszeg, leány Ágnes. Hirsch Adolf péksegéd Hadházy u. 24. leány Katalin.

Házasságok: Varga László városi tisztviselő, Andrassy út 15.—Rácz Zsuzsanna Ferenc József út 42. Wallerstein Sámuel éttermi segéd—Kenyeres Lúdia Lónyai u. 10. Szücs Endre—Jelkés Kőröszakál—Seress Irma Tiszakeresény.

Halálozások: Czifra Imre ref. 14 hónapos Bellegelő 288. Kovács Erzsébet szakácsnő r. kat. 28 éves, Gyermekmenhely. Csizik Sándor r. kat. 1 napos, Szeghalom. Baráti Klára htb. ref. 48 éves, Nagy József u. 10.

Baráti Klára 48 éves korában elhunyt. Temetése szombaton négy órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

Id. Magyar György MÁV nyugbérés élt 80 évet. Temetése pénteken délután öt órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Malvin u. 41. szám. Temetését: Fehértői cég rendezi.

A m. kir. kormány a selyembubó beváltási árát 1938 évre felemelte kilónként 1.40 fillérrre. Egy adag hernyóból lehet termelni 30—35 kilo gubót. Ennek a beváltási ára 40—45 pengőt tesz ki. 2 adag hernyó felnevelésénél 80—90 pengő kereset lehet elérni. Azon családok, kik a fölemelt magas gubóár mellett rövid 3—4 hét alatt mellékkereset képpen — befektetés nélkül 40—90, sőt 100 pengőig akarnak keresni — a selyembhernyó átvétele végett még ma, vagy holnap jelenjenek meg: **Jakab István, Teleki ucca 46. szám** alatti petekikellőnél, ahol az államtól ingyen kapnak selyembhernyót, a tenyésztéshez szükséges papírt és utasítást. M. kir. selyemtenyésztési felügyelőség.

— Ma esküszik Rácz Janesi cigányprimás leánya, Rácz Janesi, a népszerű és közkedvelt cigányprimás, szép, bájos leánya, **Gizella** ma tartja esküvőjét **Balogh Suha József** jóhirű debreceni cigányprimással. Az egyházi esküvő **ma este fél hét órakor lesz a Szent Anna uccai plébánia-templomban**. Utána lakodalmi vacsora lesz az Angol Királynőben.

— **39-es bajtársi összejevetel** ma, csütörtökön este 8 órakor lesz az Angol Királynőben. Előadást tart **Mátéffy Arthur** ezredes 1914 szeptemberi komarno—leschnowitzi harcokról. Bajtársakat várja az elnökség.

— A Templomegyesület leányescerkész csapatainak nagyon jól sikerült a műsoros délutánja. Nagy érdeklődés nyilvánult meg a Templomegyesület leányescerkészcsapatainak műsoros délutánja iránt. A kis tündérek, úgy mint a nagyleányescerkészek tudásuknak, ügyességüknek a legjavát nyújtották. Szabó Margit tündérke nagyon kedvesen szavaltta el „Jön a tavasz tündérke” című verset. „A kis kukta” színdarabban oly ügyesek voltak a kis tündérek, mintha mindig ott sürgönnének a konyhában. **Barkóczy Mária**, **Sallay Piroska**, **Rónaszéki Kati**, **Darika Mária**, **Szabó Margit**, **Bozso Kati** tündérek, **Szikszay Judit**, **Sörös Ilona** nagyleányescerkészek kitűnően alakították szerepüket. A tündérek táncában **Zelinger Kató**, **Dobi Jolán**, **Biti Anna**, **Kripkó Gizé**, **Vass Éva**, **Szabó Éva** tündérek ki. A megjelent vendégek alig akarták a színpadról leengedni őket. „A nagyság átká”-ban a nagyleányescerkészek alakították kitűnően. **Borsó Ilona**, **Székely Rózi**, **Szilágyi Kati**, **László Irén**, **Lakatos Ilona**, **Biró Sári**, **Varga Mária**, **Szendrey Ilona** átérték szerepüket s belátták, hova sodorja az embert a nagyság átká. **Szabó Margit** tündérke magyartanica magával ragadta a vendégeket, úgy hogy ismételnie kellett. A szerecsen játékban **Balogh Klári**, **Sallay Piroska**, **Antal Klára**, **Danéka Mária**, **Szabó Margit**, **Barkóczy Mária** és **Danéka Irén** ügyeskedtek s szórakoztatták a kedves szülőket. Majd a nagyleányescerkészek mutatták meg cserkész ügyességüket „A cserkészek a tanyán” című színdarabban. **Borsó Ilona** monológja állandó derűt kellett. Végezetül **Zelinger Kató** és **Dobi Jolán** tündérek, **Szikszay Judit** és **Sörös Ilona** nagyleányok magyar táncokkal tündérek ki. A kellemes és kedves műsoros délutánt **Kovács Mária** tanárnő és **Kovács Julia** tanítónő csapatvezetők készítették elő, nagy hozzáértéssel és körültekintéssel. A megjelent vendégek nagyon jól szórakoztak a cserkész lányok között s felejthetetlen emlékekkel távoztak el.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumálás, szállítás, temetés.

Ballagás a Svetits tanítónőképzőben

Ma délből ismét felhangzott a Svetits-falai között a „Ballagás a vén diák” örökszép melódiaja. Ismét egy csapat leány lépett ki az „Alma Mater” falai alól a „szibongó életbe”.

Féltizenkét órakor indultak el szomorú arccal az ötöd éves képzősök, hogy még egyszer végig járják azokat a kedves, meleg helyeket, ahol annyi öröm, bánat és szomorúság érte őket. Végig járva az intézet folyosóit a leányok sorsfala közt a kápolnába vonultak, hogy búcsút vegyenek az iskolától.

A kápolnában **Kiss László** hittanár mondott meleg, őszinte szívből fakadó búcsúbeszédet. Beszédében felidézte a gondtalan gyermekkor, a szép diákeveket, melyek most mind eltűnnek s kint az „Alma Mater” falain kívül a rohanó élet várja őket. Itt a nagy „Ite missa est”. Itt a búcsúzó szó... Bár hova megy a vándorfelhő, bárhova sodorja a zivatar magukat, mindig gondoljanak a jó Istenre, Krisztus vezető kezére. „Búcsúzzunk. Áldja meg minden munkájukat, céljukat, cselekedetüket, lépésüket az Atya, Fiú és Szentlélek”.

Innen a tornaterembe vonultak le a kis elemisták sorsfala közt, hogy ott búcsúzzanak el az iskolától, az itt maradt leányoktól. Itt **Andrassy Nelly** IV. éves búcsúzott tőlük. Krisztusi szeretettel és szívből jövő szavaktól áthatott beszédben **Tarr Mária** a ballagó leányok nevében válaszolt kedves forró szavakkal búcsúzott mindenkítől, a tanároktól és az itt maradt leányoktól. A IV. évesek még egy meglepetéssel búcsúztak az „örögdiákoktól”. Egy melódramát adtak elő **Tóth Manyi** mély érzéssel szavalt. **Varjas Baba** pedig magas iskolázottságot eláruló játékaival festette alá a kiváló szavakat. S az egész melódramát kifejező fájdalommal és érzéssel pedig **Vass Csöpi** és **Szerdahelyi Edit** táncolták igazi ritmikus érzéssel.

Ezzel véget ért a ballagás. A lányok ajkán ismét felhangzott a „Valéta”-nóta s szomorú szívvel vonultak osztályukba, hogy onnan kirepüljenek örökre az életbe.

„pák”.

Amig 'On alszik

a DARMOL dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az anyha és lájaldalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOL**

— A **Kunci-féle kuruzslás ügye** ismét a debreceni hatóságokat foglalkoztatja, mert egy névtelen jelentés szerint Komádiiban meghalt egy földműves, akinek halálát a Kuncsi-féle kuruzslás okozta. A gyanút ha megerősítik, exhumálnak a komádi temetőben.

— **Budapesten egy villamos tetejéről** a vezetékét javító vezető lezuhant és közben megindult a villamos s robbant a forgalmas útvonalon. Egy villamos ellenőr észrevette, hogy gazdátlanul száguld a kocsit, felugrott élete kockázatásával a robbogó villamosra s sikerült is neki azt lefékezni, mielőtt karambol történt volna.

— **Felakasztotta magát Hajdúböszörményben** **Bujdosó Sándorné** 58 éves, elvált asszony. A rendőri jelentés szerint kétségtelen, hogy öngyilkosság történt, de nem tudják, hogy miért lett öngyilkos az asszony. Az ügyészség, tekintettel arra, hogy bűncselekményre nincs gyanú, a temetési engedélyt megadta.

— A **pénzügyőrök** nőszülni szeretnének s mint egy fővárosi lap hírül adja mozgalmat indítanak, hogy a nőszülést részükre lehetővé tegyék, mert jelenleg csak 32—33 éves korban szabad megőszülni, ha elérték a fővigvázói rangot.

Tíz esztendő...

A magyar reklám fejlődésének tíz esztendőt tükrözi vissza a **Reklámélet** vaskos jubiláris száma és megmutatja, mit nyújtott a magyar reklám az elmúlt tíz esztendő alatt. Milyen volt a múltja, milyen a jelenje és milyen lesz a jövője... A **Balogh Sándor** szerkesztésében megjelent ünnepi számban hosszú sorban vonulnak fele a magyar közélet, ipar és kereskedelem, valamint a reklám-szakma kiválóságai: rámutatnak a reklám nagy jelentőségére az ipari és kereskedelmi életben és méltatják azt a nagy áldozatkész munkát, amit a Reklámélet tízéves fennállása során a magyar reklám fejlesztése és népszerűsítése terén végzett. A jubiláris szám vezércikkét **dr. Halla Aurél** kereskedelemügyi miniszter írta, míg a reklám különböző kérdéseire **Kovács Vilmos**, **Sümege Vilmos**, **Kóbor Tamás**, **dr. Berkes Róbert**, **Katona Béla**, **dr. Balkányi Kálmán**, **Pogány Zsigmond**, **dr. Bányász Jenő**, **dr. Naményi Ernő**, **Szölössi Zsigmond**, **Róna Ödön**, **Kner Imre**, **dr. Orel Géza**, **Balogh Sándor**, **dr. Vajda István**, **dr. Barinkai Ferenc**, **Bedő István**, **Rosner Károly**, **Lovász Károly**, **Kostyal Jenő** és mások szólnak hozzá. Tapasztalatok és ötletek gazdag tárháza ez a majd 100 oldal terjedelmű, pompás kiállítású kötet, amely azt igazolja, hogy **Magyarország reklámjának helye van a nap alatt** — és erre a helyre büszke is lehet. Az értékes cikkeket nevezetleg rajz, illusztráció és karikatúra színesíti, valamint egy sor **reklám színes melléklet egészíti ki. Ezek között foglal helyet a Vidéki Napilapok Szindikátusának 40 oldalas gyönyörű, több színnyomással készült prospektusa, amelyet lapunk nyomdája, a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomda és klisé üzeme állított elő. Ára 3 pengő. Az ellenérték a 11.956. sz. postatakarék számlára fizethető be és megrendelhető a kiadóhivatálnál: Budapest, V., Szent István körút 9.**

— **Előkelő esküvő.** **Szerdán** délelőtt a Szent Imre Kollégium kápolnájában vezette oltár elé **Tichy Antal** m. kir. kormányfőtanácsos **HÉV** igazgató és neje **Bartók Bella** leányát **Mariann**et, **Imre Győző** m. kir. főhadnagy. A fiatalpárnak, akit sokan ismernek Debrecenben, számosan gratuláltak.

— A **Bécsbe** szökött **Böszörményi** elítélték. **Steinwarter Károly** nyugalmazott ezredes rágalmozási pert indított **Böszörményi Zoltán** volt kaszárkeresztes vezér ellen. A járásbírószag annakidején tíznapi fogházra átváltoztatható 150 pengő pénzbüntetésre ítélte **Böszörményi Zoltán**et. Tegnap került az ügy a törvényszék **Ottubay-tanácsa** elé. **Böszörményi** már nem jelent meg. Az iratok ismertetése után az elnök megkezdte az ezredestől, mi történt azzal a feljelentéssel, amelyet **Böszörményi** ellen a rendőrségben nyújtott hamis név használata miatt. Megállapítottam, hogy **Böszörményi** tulajdonképpen **Böszörményi** **Varga Imre** Zoltánnak hívják, azért jelentetem fel, állapítsák meg, hogy tulajdonképpen mi a neve. **Böszörményi** a letartóztatás elől Bécsbe szökött és most mint emigrált ott tartózkodik. A törvényszék **Böszörményre** kiszabott 150 pengő pénzbüntetést és az ezredes felmentését a viszonyvád ügyében jóvá hagyta.

— A **Magyar Szálloda Portások Egyesülete** a holland trónörökös nő kisleányának remekbe készült magyar bábát ajándékoztak.

x Tükrök, előszoba, fürdőszoba, s varrószaalonokba, üvegezési, üvegezés, **Sipkovitsnál**, **Nagyvárad ucca 13.** (telefon: 22-96 szám).

SPORT

4:0 arányban kikapott Prágában a Wolwerhampton

Prága, május 11. A Spárta—Szlávia vegyes csapat szerdán délután 25 ezer főnyi közönség előtt 4:0 (1:0) arányban verte a Wolwerhampton Wanderer csapatát.

Szép sportot, gólvált hozott a Hadsereg Kupa mérkőzés

Budapest Határőrök—Debreceni Vegyescsapat 10:0 (3:0)

Élvezetes, szép mérkőzést, bár kissé egyoldalú játékot hozott a Hadsereg Kupa elődöntője. A Határőrök magyar válogatott játékosokkal teletömött nagyszerű csapata lelépte a debreceieket. A két csapat mérkőzését kis ünnepséggé előzte meg, Dénesfay Dinich Gyula üdvözölte a határőröket, akik szép zászlóval válaszoltak a figyelmességre. A mérkőzést egyébként 2000 főnyi közönség nézte végig, katonai és polgári előkelőségek nagyszámúban. A határőrök szerepére Finta és Pásztoi, a Booskai játékosai vállalkoztak. Széchy bíró sipjére a két csapat a következő összeállításban kezdte a játékot:

Határőrök: Nemecek, Bánkúti, Zurián, Tuli, Szücs, Balogh, Horváth, Buzássy, Dudás, Frigyes, Szedes.

Debreceni vegyescsapat: Szabadi, Antal, Turóczy, Galambos, Erdei, Reményi, Gyarmati, Hajdú, Elek, Kovács Halász.

A szerencse a Határőröknek kedvez s hatalmas széllel szemben kezd a debreceni csapat. Nyomban támadólag lép fel s már a 2. percben Hajdú hatalmas szabadrugását alig tudja tisztázni a Határőr-védelem. A következő pillanatban már Szedes rohamoz s egymásután három korner veszélyeztet a debreceni kapunál. A harmadik kornerből, harmadik percben Frigyes gólt ér el. A Határőrök tovább támadnak, beszorítják a vegyescsapatot, s csupán Hajdú és Elek akciójára kecsesített sikerrel, azonban Szücs és Beldi éreket is tisztázzák. Buzássy 25 méteres nagy lövését bravúrral tolja kornerre Szabadi. Antal többször ment biztos gólnak látszó helyzeteket, általában a debreceni védelem fényesen működik a játéknak ebben a periódusában és sikerrel veri vissza a támadásokat. A 36 percben azonban a szüntelen ostromnak eredménye van. Sarokrugásból Frigyes kapura löv, a labdát Antal remekül fejeli ki a sarokból, Szücs azonban Buzássy elé adja, aki kapásból húsz méterről hatalmas gólt ragaszt a felső sarokba. Két perccel később az ellenállhatatlan Szedes elegánsan elhúz, pontosan beivelt labdáját ismét Buzássy fejeli be. A debreceni csapat is lerohan és Gyarmati 30 méteres nagy lövése Nemecek kezében köt ki. Erdei röviden ad hátra, Dudás elcsúsz, de két lépéscél mellé helyez. Ezzel vége is a félidőnek. Szücsben a katonazenekar játszik és a debreceni csapat bizakodik, hogy a második félidőben szélből támogatva jobban megy.

Ennek azonban az ellenkezője következik be. Hiába húzódik. Hajdú szélre, majd később Elek helyet cserél Erdeivel, a Határőrök lapos passzokkal felőrlik a pompásan dolgozó debreceni védelmet és nyomasztó fölény közben egymásután rugják szebbnél szebb góljaikat. Az ötödik percben Galambosi kapufát löv ugyan, de már a következő percben Szedes elrohan, beadását Horvát visszapofozza Dudás elé, aki lapos lövéssel hátába küldi. Két perccel később ismét Dudás, a 16. percben Frigyes eredményes, Szedes nagy lövését fényesen huzza le Szabadi kapus, majd Hajdú tör szépen előre, de Beldi utolsó pillanatban közbe lép. A hetedik gólt Horváth szerzi meg egyéni játékkal, majd Turóczy faultja miatt itélt 11-est Balogh juttatja rendeltetési helyére. A 39-ik percben bombagólt löv Frigyes s Dudás lapos saroklövésével állítja be a 42-ik percben a végeredményt.

A játékképe meglehetősen egyoldalú volt. A Határőröknek remekül játszott Szedes, aki a mezőny fölé magaslott, de kitűnő volt Buzássy és Frigyes is. Még a legszintelenebb játékot Dudás mutatta a csatársorban. Fényesen oldotta meg feladatát a válogatott nivón mozgó fedeztetés s kivált hátul Beldi. A debrecenieknél csak a védelmet lehet dicsérni, főleg a sok kapott gól ellenére is Szabadi kapust és Antalt. — Elek és Erdei eltűntek. Hajdú pedig egyedül nem boldogult — Széchy bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

.....

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza s a rozs 10—15 fillérral javult.

A készárúpiacra a búza 10—15 fillérral, a rozs e10 fillérral, a zab szintén 10, a tengeri pedig 5 fillérral drágult. A többi terményárak nem változtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 22.50—22.95 78 kg 22.80—23.25 79 kg 23.05—23.45 80 kílós 23.20—23.55. — Felsőtiszaí, fejmegyei, dunántúli 77 kg 22.50—22.90, 78 kg 22.80—23.20, 79 kg 23.05 23.40, 80 kg 23.20—23.50, rozs pestvidéki 18.80—19.00, rozs más származású 19.00—19.20, takarmányárpa elsőrendű 16.50—16.75, középműsű 16.00—16.50, sörárpa kiváló 17.75—18.25, prima 17.25—17.75, zab elsőrendű 16.30—16.50, középműsű 16.20—16.40, tengeri 14.95—15., korpa 15.00—15.20, 8-as takarmányliszt 16.80—17.30 P mázsánként.

LIVERPOOL.

Búza májusra (6 sh 7.25 : 18.45 F), 6 sh 7 : 18.39 P, 6 sh 7.125 : 18.42 P, Júliusra (6 sh 6.50 : 18.28 P), 6 sh 5.875 : 18.13 P, 6 sh 6.125 : 18.19 P, Októberre (6 sh 4.50 : 17.82 P), 6 sh 4 : 17.70 P, 6 sh 4.25 : 17.76 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra 1230 darab sertést hajtottak fel. Az előző napi maradvány 802 darab volt. Árak: I. szedett 101—103 fillér, III. 86—95 fillér. Az irányzat lanyha.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 21.50—21.80, rozs 17.50—17.60, Árpa 15.50—16.00, tengeri 13.80—14.00, ucerna 12.50—13.80, széna 8.50—10.00 P mm-ként. Lóhere, búzka, szalma, cukorépa, takarmányrépa nem volt.

Kifutólány keresztek

Regény. Tíra: Bot Andor

(30-ik folytatás.)

— Erős várunk nélkülünk az Isten! De kisirt szemei este bágyadtak voltak; a kicsi fiát sem tudta lefektetni, megimádkoztatni. Látta rajta, hogy ideges, beteg.

Az ura hosszas faggatására és unszolására megmondta, mi történt. S nem tagadta, nem kendőzött...

Gouldon megfogta a kezét:

— Látja, én sejtettem, hogy e hír nem lesz jó hatással... s meg akartam kimélni... Tudtam, hogy Andrásovics beteg, nehéz operációra bevitték a klinikára. Mikor halálát az újságok közölték, hazug mesékkel rávettem magam, hogy menjünk egy heti autóra... csak, hogy ne értesüljön a lapokból... De a hazugságot egyetlen ember sem tudja igazsággá varázsolni... S az igazság előbb-utóbb kiderül...

— Maga most is jót akart, belátom... Tulajdonképp, mit akarok én? Hát szabad nekem a multat felkavarnom? Hisz mindent elfeledtünk már... mégis... nem tehetek róla, ne haragudjon... egyszer úgy, megengedi

Gouldon kitálalta, hogy mit akar. Bólintott... A fiának a feje ott pihent az öleiben s a gyermekre nézett.

Az asszony megértette a néma beszédet... Odament hozzájuk és melléjük hajtotta bodros, illatos fejét.

— Az élet tele van örömmel és bánattal. Nem lázadoni kell az egyik ellen, de halálát fogadni a másikat! Ki a sebeket osztja, orvosságot is ad azokra!

De az elbeszélést mégis eltette... Kis, régi esesebeselek, értékes és értéknélküli emlékei közé... S néha elővette s végigolvasta... Lassan arra eszmélt, hogy Andrásovics a vár történetébe beleszólt a maga, vagy az ő kettőjük történetét. Volt-e alapja e képzelődésnek, soha nem tudhatta meg. De az idézett szöveg mindig letörölve, megszarított könnyeit... Megnyugodott... S a fiának oly sekszor elmondta apró, tanulságos meséket becséltelve a lelket gyógyító szavakat, hogy ez kettőjük talizmánja lett. S az idő szaladt, repült. Ibolyka — Karasz Sándorné mind-mind emlékeké perzselődtek az évek rétegződéseiben s egy szép verőfényes szeptemberi napon azon vette észre magát, hogy a fiát elvitte az ura beiratni a gimnáziumba. — Dr. Karasz Sándor dobogva és epesen írta be a fiát az első »Be-be... a tanítványai sorába. — Gouldon akaratlanul is elmosolyodott. — A költő aztán odabökte mégis kisít szűrés tekintettel: — Gyere csak közelebb, fiam! Remélem, jó tanuló leszel! Szeretted a verseket?

— Igen, felelte félnéken a kis esemete... Már tudok is egyet a tanár úrtól. Az édesanyám tanított meg rá.

A tanár úr magához húzta a fiút, kezét végighúzta a kis fiú tojásdad arcán és nézte egy darabig a rózsaszín foltot a fehér kis mezőn:

— Te, te kis apró esaszárzsemlye! Ropogós, rózsaszínű zsemlyecske!...

Aztán felkacagott. Olyan furesza volt; a kis fiú azt hitte, sír a tanár úr. Pedig csak ilyen volt. Nevetésében volt mindig valami a

hajdalmából könnyeiben egy szatirikus mosoly, valami világot lenéző megvetés. Magános életét a versek és hiú asszonyok körüli esipkedő széptevéséi gazdagították, s a fiúkkal való örökös zsémbeskedés kötötték le.

A kollégák és a direktorok nem titkolták a nézetüket: csodabogár, de mindent meg kell bocsátani neki, mert költő és versei büszkeségei lesznek a jövődönök...

Gouldonné sokszor olvasott róla, de látni nem akarta. Ezért ritkán vette utját a Barsay utcába; pedig szerette volna gyakran megvárni fiát...

Egyszer mégis rászánta magát. A kis iskolatársak közül a fiú jóbarátjait egy tavaszi délután uszonnára hívták a ligeti villába. Hogy a délutáni külön órától hamar kiérkezzenek, Gouldonné nagy autójával a fiú elé ment. Autóját a Körút s a Barsay utca sarkán hagyta a sofőrrel. Ő maga fel-alá sétált és várta a gyermeket... Ekkor odpillantott a régi kis pincebejáratra, hol Sáfány dobozgyára most is javában működött.

Átment a 9-bx alá és mosolyogva akart lenézni a régi már-már elfelejtett első kis állomása mélyébe... Egy öszküni kezdő, vöröses biborokosorrú ember topogott fel pont elébe a lépcsőkön. Kezébe szurtos papíron nagy betűk feketéltek.

Pár pillanatig farkas szemet néztek. Aztán nevetve, meleg biztatással szólította meg az öregedő új tulajdonost:

— Nini, Edus! Sáfány úr! Hát maga az!?

A dobozgyár új tulajdonosa, ifjabb Sáfány csak nézte, nézte, aztán a szemét dörzsölte; azt sem tudta, ébren van-e, vagy álmodik.

— En vagyok, igen én, hát nem ismer?

— A nagyságos asszony? Ibolyka nagysága?

— Igen, igen!

— A Zsemlye kisasszony? A mi volt Zsemlye kislányunk!?

— Az, az, Edus!...

— Kezit esökölöm!

Mintha mindketten könnyezni akartak volna. De nem, nem! Ki hallott ilyet? Mit mondana ő — a másik?

Mindketten mosolyogtak hát, nevettek és pár visszaemlékező szó után azzal búcsúztak:

— Hát persze! Ilyen az élet!

A Sáfány gyár új tulajdonosa még utána nézett egy darabig, aztán kiragasztotta a megszokott helyre a cédulát: »Kifutó lány felvételik.

— Vége. —

Árverési hirdetés. A város tulajdonát képező Kineseshegy u. 5. számú 970 négyszögöl területű házasingatlan a rajta levő összes felülepítményekkel, tartozékokkal és alkatrészekkel együtt folyó évi május hó 24-én, délelőtt 10 órakor a városi tanácstermében szöbéli nyilvános árverésen eladásra kerül. A kikiáltási ár 4500 pengő. Az árverési feltételek a jog- és pénzügyi ügyosztálynál (Városháza, I. em. 38. sz.) délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Az ingatlan gazdálkodóknak igen alkalmas. — Polgármester.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetéseik díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Trfkoselyem kombiné

kis gyári hibával

P 1-98

a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó iroda
Szabó magánnyomozó
irodája Varga uca 7.
Legdiszkrétebben nyomoz,
megfigyel. 1075

Alkalmazást nyer férfi

Gépészt

keresek azonnali belépésre. Jelentkezés Hatvan uca 32. sz. 1074

Házmester

azonnalra felvétetik. Tanító uca 13. szám. 1072

Kifutófiú,

fűszeres, nagyobb fizetéssel felvétetik, Szépasségi uca 29. 1080

Háztartási alkalmazott

Shakácsnő

Budapestre, hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Jelentkezni lehet: Hatvan uca 53. sz. 1051

Elsőrendű

bizonyítvánnyal rendelkező minden szakácsnő azonnalra felvétetik. Hűvelyes uca 9. szám. 1073

Bejárónőt

délelőtti órákra parkettkeféléshez értőt május 15-re felveszek. Csapó uca 18. II. 3. sz. 1066

Hajdúszoboszlóra,

fürdőidényre, perrekt szakácsnőt felveszek. Jelentkezhet: Nagyvarad uca 18. utal. 1062

Alkalmazást keres nő

Német kisasszony délutáni órákra gyermek mellé ajánlkozik. Cím a kiadóban. 1078

Hosszú bizonyítvánnyal jómérgelensű főzni tudó árvalány minden, elhelyezkedést keres. „Árvalány” jellegére a kiadóba. 1071

Két fodrásznő

vidékre alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1063

Ajánlat

Poloskairást

ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 608 6. 4.

Ciánóztasson

bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rakóczi uca 9. sz., telefon: 14-27. sz.

561 6. 30

Benyátáruháza 25 filléres hirei:

1 homokrosta formával
1 homoklapát 2 formával
10 drb ruhaszáritó csipesz
4 drb. fakanál
2 pár gyermek zokni
darabonként 25 fillér

Értesítés

Robiesek Jenő Csapó u. 14. alatt levő hentes- és mézsáros üzletét átalakította és megnagyította. Naponta friss sertés, marha és borjúhúst a legjutányosabban és legpontosabban szolgáltatja ki. Telefon megrendelést: 29-48. házhoz szállítja. 723 5. 15

Fáy-arcákrémes

tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranygyászruvó gyógyszer-tára, (színház mellett). 199 11. 30

Sodronyágybetétek

kerli vasbútorok, intézetek, kórházak, pénziók berendezését vállalom. Ottó, Rakóczi u. 13. szám. 325 5. 31.

Fűszerkereskedők,

kozmárosok és cukrászok figyelmébe! A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért. vv

Hihetetlen

olesó árban kaphatók maradék és kilósárúk. József kir. herceg uca 2. szám. 361 5. 15.

Varrógép-

kölesönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó uca 101. szám. 125+.

Legszébb

újdonságok gyári maradékokban esoda olcsón kaphatók, dr Révészné, Piac u. 42. Pannónia udvarban. 60+

Kereslet

Veszek

bútor, varrógépet, mindenféle ingóságot. — András, Csapó uca 16. sz. Hívásra jövök. 96+

Elelmiszer ital

Jonathán alma kapható, elsőrendű minőségű Piac uca 44., pincében. 360 5. 15.

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária penzióban szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 949 vv

Hangszer

Kitűnő

hangú bécsi gyártmányú modern zongora, jutányosan bérbeadó. Érdeklődni: Batthyány uca 1. szám, I. em. 1001

Bútor

Dióháló,

kombinált szekrények, rekamiék, ebédők, íróasztalok, hármasszekrények, asztalok székek jégszekrények konyhabútorok, olcsón, Bútor-magazin, Széchenyi u. 6. szám. 63+

Kifogástalan,

palisander ebédő, elfogadható áron eladó, Hajóséknál Gambrius átjáró. 28 A. III. 18. 1065

Autó, motor kerékpár

Egy hatüléses üzempékes berautó olcsón eladó. Telefon: 34-37. sz. 1001 vv.

Atadó üzlet vendéglő

Vendéglő, jogfolytonossággal teljes berendezéssel elköl-tözés miatt eladó. Rakóczi 41. fodrász. 1729 5. 16

Élkeзде,

sürgősen eladó, vagy a berendezés külön. Cím a kiadóban. 1077

Vendéglő,

jogfolytonos, berendezéssel, lakással eladó. Nap uca 22. 1067

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó

két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel június elsejétől, Rothermere uca 34. 1070

Uccai

két szoba, veranda, s mellékhelyiséges lakás kiadó. Szoboszlói út 4. D. szám. 1068

Két szoba,

előszobás lakás, törvényeszek mellett június elsejére kiadó. Kiss cukrászda, Batthyány uca 26. 1081

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás uccai lakás kiadó. Kossuth uca 45. 695 vv.

Butorozott szoba

Kiadó butorozott szobáját, nyaraló és átvonuló vendégek számára jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferenc József út 28. sz. Dobozy átjáró. 937 5. 31.

Különbejárátú

elegánsan butorozott parkettás szoba, elő- és fürdőszobával. azonnal, ugyanott kisebb szoba kiadó. „Hella”, Csapó uca 22. 1079

Különbejárátú

elegánsan butorozott tiszta szoba, villamos megállónál kiadó, Kossuth uca 60., keresztlépcsővel. 1057

Különbejárátú

butorozott szoba, 1-2 személynek kiadó. — Arany János uca 29., keresztlépcsővel. (A)

Butorozott

tágas szoba, fürdőszobával, ellátással kiadó, Perczelné, Szent Anna uca 10. szám. 1061

Vegyés

Ingeny

kapható épületbontásból kikerült törmelék s föld. Töltésre igen alkalmas, bármikor elhordható. Ugyanott válog eladó. Tanító uca 18. szám. 750 vv

Grafológusnő,

mult, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi uca 43. 1009

Ingóságvétel

Sínvasat,

vasgerendát, 5 méter 60 centiméter hecsűsággal megvételre keresek. Tanító uca 18. sz. 545 vv.

Ingóság eladás

Börgarnitúra, háló, íróasztalok, írógép, sezlonok, autóalváz eladók. Csapó u. 6. szám. 1076

Hagyatékok

kiarúsítása. — háló, ebédők, irodák, jégszekrények, — pénzszekrények, mindenféle bútorok Dégenfeld tér 6. 854. 6. 8

Bontásból

kikerült iker és kisebb ablakok, vasgerendák, műköltésök, két portále, olcsón eladó. Piac uca 32. szám, mérnöki iroda. 320 5. 30

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró,

hasított akác kapható, házhoz szállítva, Vágó tüzifakereskedésében (Margitföld mellett), telefon: 10-24. szám. 1755 5. 20

Gazdasági termények

Eladó

10 mázsa szemes tengeri, Csemete uca 5. 1058

Szőlővesszők,

saját telepemről, porhajás és kétéves gyökerezése és borfajokban már 3 fillértől kaphatók. Arpad tér 33. szám. 1755 5. 16

Eladó házhely

Három pengő

a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy perenyire levő Apponyi uca 48. számú házhely négyzetölelének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Olesó házhelyek

a Luther- és Kuruc utcák sarkán, részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. csányi Farkas Attila ügyvéd. Werbőczy uca 12. 1006 vv

Eladó ház

Itt a ritka alkalom! A Geréby-telep. Zádor uca 24 B. számú ház 1500 pengő végső áron most eladó.

A 300 négyzetölelé, szép szabályos telek kiváló fekvésű. Rajta egy szoba, konyha, kamarából álló jó tégla-épület. Stukatúros mennyezet, villany bevezetve, kertjében gondozott szőlő és szépen fejlődött termő gyümölcsfák. Az ingatlan olcsó ára részletekben lakbérletkötéssel is fizethető. 12+

Eladó

Ajtó uca 6 számú ház. Érdeklődni ugyanott. 918

Üzletes ház,

forgalmas helyen, a Király Ferenc uca 7. sz. alatt. A telek 320 négyzetölelé, három lakosztállyal. Ára: 4500 pengő. Kedvező fizetési feltételekkel, esetleg lakbérletkötéssel. 8+

Nagyjövédelmű

ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vízvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérletkötéssel most megvásárolható. 9+

Mester uca 7. sz.

Ház eladó. Értekezni: Vendég uca 70. Jókai 14. szám. 1059

Miért lenne továbbra is lakó!

Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámház-tól 5 perenyire fekvő Csapóker, György uca 3. számú saját házába. Bérletfizetés helyett a ház árát törlesztés lakbérletkötéssel. Az ingatlan 300 négyzetölelé. Egyrendbeli lakás két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, s istálló, kút, jégverem, villanyvilágítás. Rendkívül olcsó ára 3000 P. 1+

Valóságos kúriát

szerez könnyűszerrel a Hétvezér utcában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállósággal, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 ö. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérletkötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Mélyfúrás közelében

a Sámsoni úti iskola szomszédságában. Karó uca 4. számú ház, 300 négyzetölelé telek, vadonutaj kerítéssel, két szoba, konyha, remek téglaépület azonnali elfoglalható. Szivattyús kút, villanyvilágítás. — Ára: 4000 pengő. A vételár lakbérletkötéssel is fizethető. 3+

Homokkert szívében

Oláh Károly uca 38. számú ház új gazdáját várja, azonnal beköltöztethető, kétszobás, villanyvilágítással felszerelt lakással. Az ingatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli lakás van rajta. Külön kerített gyümölcsös-kert. Kút az udvarban. Ára: 6800 P. Lakbérletkötéssel kényelmesen törlesztethető. 6+

Eladó föld

Eladó

ötvenöt kat hold fekete föld, tanyaépületekkel. A Bánom-kertben 914 négyzetölelé föld, pajtával, Hajdúszoboszlón id. Czegléd Lajos, Rakóczi út 74. 524 vv.

Építkezésre

is alkalmas 900 négyzetölelé szőlő eladó. — Komlóssy út 20 B. Értekezni: Poroszlav út 27. szám. 1060

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF.
Lapkiadó Rt. kiadása.
Tiszántúli Könyv-